

JÖESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-6
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAINAPILAP

CLUJ 1936. V. ÉVFOLYAM
AUGUSZTUS 30
200. SZÁM Vasárnap

A sors

kegyes volt az emberekhez, amikor a reménység sugarát plántálta a lelkükbe. Nagy jótétemény számunkra, hogy tengernyi gondunk, bánatunk, szenvedésünk közepette remélni tudunk jobb, tisztább, emberibb jövődjö eljövételében. Ha csak logikánkra támaszkodunk, feltételezhetjük-e, hogy a hatványozott méreteket öltő fegyverkezési verseny belátható időn belül alább hagyjon. Nem: a logika azt mondja, hogy ezen az úton egyelőre nincs megállás. Olyan tátongó szakadékok választják el a különböző népeket egymástól, hogy azokat a tiszta ész eszközeivel áthidalni egyelőre lehetetlennek látszik.

És mégis: a szenvedő, gyöttrődő emberiség lelkében fel-fel villan a remény sugara: a borzalmas dzsungelből, ahova a társadalom jutott, van még kiút. Van, csak jószándékkal kell megkeresni ezt az utat. A borulatók azt mondhatnák éppen az a bizonyos jószándék hiányzik azokból, akik e végzetes napokban a világ sorsát intézik. Nem osztjuk mindenben a pesszimizisták nézetét. Mert bár némi igazság van a feltevésükben, azért még sem tudjuk elképzelni, hogy minden egyes felelős politikus és diplomata gyűlölettől, bosszútól éltelve irányítsa a rábizott népeket. Talán inkább elfogultság, megnevelés, befolyásoltság és más efféle tényező játsza a legfőbb szerepet ma az emberiség életében. Ha pedig így van, akkor tiszta jószándékkal, az érem mindt két oldalának felfedezésével tompítani lehet azokat a sűrűdési felületeket, amelyek annyira bajt, bánatot és gondot okoznak.

Leon Blum francia miniszterelnök lapja: a Populaire, a napokban nagy cikkben foglalkozott egy új leszerelési program lehetőségével. „Franciaországnak meg kell kezdenie ebben az irányban az őszinte tevékenykedést. Hadd lássa a világ, hogy mi valóban békét és nyugodt életlehetőséget akarunk!” Nos igen: az ötlet tiszteletreméltó és ha nem marad pusztában elhangzó kiáltás, pompás gyümölcsöket érlelhet az egyetemes kultúra javára. Csak hogy nem éppen Franciaországon mulik egy komoly leszerelési program sikere. Eddig bizonyos körök azt állították, hogy a sokáig elnyomott, megszegyenített németiség alacsonyrendűség érzése robbant ki a tulhevített fegyverkezési lázban. Nos hát: a harmadik birodalom Franciaországgal szemben mindent elért s megint elsőrendű hadsereg felett rendelkezik. Annak a bizonyos alacsony-

rendűség érzésnek nincs már oka ellenkező irányban tombolni. Schacht, a német birodalmi bank elnöke, Hitler bizalmának egyik letéteményese, Párisban járt. Ha közvetlenül nem is, de közvetve feltétlenül módja volt illetékes ténnyezőkkel a fölött tanácskozni,

hogy milyen feltételek mellett venne részt Németország egy minden félremagyarázást kizáró, becsületes leszerelésben? Mert ezen mulik minden. Amíg akár az egyik, akár a másik hatalom ilyen vagy olyan okokért a kardját csörgeti és mindegyre növeli katonai

erejét, addig illúzió marad a legtisztább szándék is a leszerelés kérdésében.

De mi azért remélünk. Mert ki tudja: hátha történnek még csodák!...

Maniu személyének háttérbe-szorításával tör hatalomra a nemzeti parasztpárt

Anghelescu miniszter követelése nehéz helyzet elé állítja a kormányt, amelynek átszervezése elkerülhetelenné válik

(BUCURESTI.) A belpolitikai légkör feszültsége bizonyos mértékben még mindig változatlan. A sajtó tovább foglalkozik a kormány helyzetével. Általában leszögezi, hogy kormányválságról nem lehet szó, de az átszervezés lehetősége fennáll. A Curentul rámutat arra, hogy az utóbbi napok belpolitikai eseményeit a következő két jelenség váltotta ki: 1. Dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter tárcája számára tulságosan nagy összegeket követelt, ezt az összeget azonban nem lehet folyósítani, mert a hadfelszerelés szükségleteinek kielégítése mindennél fontosabb. 2. A belső rend problémája. A helyzet halaszthatatlan intézkedéseket sürgetett. Erre való tekintettel az átszervezés az illetékes közbiztonsági ügyosztályoknál, a Curentul szerint, elkerülhetetlen. A továbbiak során a lap elősorolja, hogy miben állhatnak körülbelül az új rendfentartó

intézkedések. Először is: az egyetemi hallgatók fegyverkezésének megszigorítása jön szóba. A diákságot eltiltanák a politizálástól. Egyébként erről van szó Tătărescu miniszterelnök és Franasovici megbeszélésén is. A miniszterelnök Antonescu és Inculeț miniszterekkel is tárgyalt és a sorra kerülő királyi kihallgatások kérdéséről is megbeszéltek.

A KORMÁNY ÁTSZERVEZÉSE

A Dimineata nagy súlyt helyez azokra az intézkedésekre, amelyek a belső rend fentartására fogantatosítanak. A lap szerint az átszervezés a belügyi és igazságügyi tárcákra vonatkozik. Kormánykörök remélik, hogy hétfőig a belpolitikai helyzet teljesen tisztázódik.

A Curentul úgy tudja, hogy Mihalache és Costachescu között lefolyt megbeszélésen a két politikus között egyezség jött létre.

Mihalachenak sikerült Costachescut meggyőzni arról, hogy a nemzeti parasztpártnak csupán egy programja van és ettől nem térhet el. A párt nem befolyásolhatja magát külső személyektől.

Mihalache és Costachescu között lefolyt tanácskozásoknak politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Costachescu ugyanis hangoztatta, hogy amennyiben a nemzeti parasztpárt kapna kormányalakításra megbízatást, csak Mihalache jöhet számításba a miniszterelnöki tisztségre. Hangoztatta továbbá, hogy Mihalachenak mindent el kell követnie, hogy a nemzeti parasztpárt kormányra jutását ne befolyásolja semmi körülmény. Costachescu kijelentéséből azt a következtetést lehet levonni, hogy a nemzeti parasztpárt hajlandó Maniu személyét háttérbe szorítani, csak hogy a párt kormányra kerülhessen.

Pergő-tűz és bombazápor Irun és San-Sebastian városokra

Oviedot sikeresen ostromolják a kormánysseregek. Tizenhárom sikertelen támadás Saragossa ellen — Molla tábornok az iruni harcok kimenetelére vár — Francia parlamenti tagok Barcelonában

(LONDON.) A tegnapi nap a kisebb helyi sikerektől eltekintve, lényegesebb változás nélkül telt el. A hevességtől mit se vesztett harcok minden szakaszon tovább folynak, különösen az Irun-San Sebastian vonalon, melynek áttörését Franco tábornok változatlan energiával akarja kiharcolni. De folyik a küzdelem Malaga, Toledo, Oviedo, Cordoba és Saragossa birtoklásáért is, egyedül a Guadarramai részen volt valamivel csendesebb a nap.

mert Molla tábornok a francia lapok szerint taktikai okokból a várakozás álláspontjára helyezkedett annak ellenére, hogy a kormánysseregek ezen a részen is eléggé élénk tevékenységet fejtettek ki.

EREDMÉNYTELEN MARADT A 13-IK SARAGOSSAI ÜTKÖZET

(GIBALTAR.) (Reuter.) A sorban már 13-ik támadás is meg hiusult Saragossa ellen, bár a kormánysseregek itt számszerű-

leg tulsulyban vannak, mert a katonai forradalom vezetősége ugyszólván teljes hadi felkészültségét az iruni és a malagai front-részekre összpontosította.

OVIDEO FELADÁS ELŐTT

Annál sikerebben harcol a népfrent az Ovideo szakaszon, hol a Havas-iroda jelentése szerint huszonnégy óra óta a leghevesebb harcok dülnek, melyek folyamán a kormánysseregeknek sikerült a várost rohamtávolságra megközelíteni és az épületek egy részét

gyújtóbombákkal felégetni. Amint a madridi leadó közli a védőrséget két ízben is felszólították a megadásra, mert helyzetük reménytelen, de a helységet védő Aranda ezredes, bár szikratávíron óránként kéri a segítséget a burgosi hadiszállásról a felszólításra nem is válaszolt. A város szorongatott helyzetéről beszámol a Stefani iroda is és megjegyzi, hogy annak eleste már csak órák kérdése.

CORDOBA A FORRADAL-MAROKÉ

(GIBALTAR.) (Reuter.) De Lano tábornok erősen cáfolta azokat a híreket, melyek Cordoba elestéről szóltak. A cáfolat szerint a kormánycsapatok nemcsak hogy a várost nem foglalták el, de a Puento Mocho körüli harcokban is véres vereséget szenvedtek. Ezzel szemben a madridi kormány ha Cordobát nem is említi meg, de a hírekről számol be s közli, hogy erős küzdelem után Soma városát elfoglalták.

MOLLA TÁBORNOK VÁRAKOZIK

(HENDAYE.) (Havas.) A Guadarrama hegység déli lejtőjét megszállva tartó Molla-féle csapatok beásták magukat és várnak, annak ellenére, hogy a kormánymilitia tegnap két ízben is kísérletet tett arra, hogy egy-egy exponáltabb pontot megtámadjon és ezek során több ízben könnyfakasztó gázzal is kísérletezett, ami ellen a burgosi kormány a genfi vöröskeresztnél táviratilag ugra panaszszal élt. A Paris Soir szerint Molla arra vár, hogy az iruni harcok felszivják a kormánycsapatok minden tartalékát és így lehetővé váljék Madrid meglepetésszerű megrohamozása, amire tekintettel arra, hogy a zendők légi hadereje is napról-napra nő, minden lehetősége meg van.

A KIVÉGZÉSEK EGÉSZ SOKA MADRIDBAN

A Havas hírszolgálati iroda jelenti, hogy a két nap előtti légi bombázások annak ellenére, hogy a madridi kormány megcáfolta, a két fővárosi repülőteret főkéletesen elpusztították. E miatti felbőszülésükben az anarchisták, kiknek Giral miniszterelnök is foglyuk, tegnap ismét egész sorát végezték ki az arisztokratáknak és a tekintélyesebb polgároknak. Áldozata lett a terrornak többek között Capat tábornok, volt hadügyminiszter, továbbá Fernando Primo de Rivera, a volt diktátor unokaöccse és még számtalanon a társadalmi előkelőségek közül. A Times szerint a Madridban kivégzettek száma már meghaladja a 12.000-et. Ugyanilyen értesülése van a News Chronicle-nek.

A Reuter jelenti, hogy a szovjet által követelt kinevezett Marcell Rosenberg különleges megbízatással már elfoglalta hivatalát Madridban és kezébe vette a kommunista párt vezetését. A Liberté is hosszú cikkben foglalkozik a spanyol főváros kétségbeesett helyzetével és felteszi a kérdést, hogy van-e egyáltalában még kormány és van-e baloldali népfőnt, mert a jelek szerint ez már mind a múlté és olyan alakok kerültek felszínre, akikkel se emberi se társadalmi vagy párt közösséget egyetlen francia szociálista se vállalhat. Jobb lenne tehát, ha Franciaországban senkise gondolna

fegyverszállításra, hanem semleges maradna.

FRANCIA REPÜLŐGÉPEK ÉS FRANCIA BOMBÁK

(SEVILLA.) (Stefani.) A burgosi rádióleadó közli, hogy eddig a különböző frontszakaszokon 60 kormányrepülőgépet figyeltek meg, melyek közül 35 francia, felszerelve

Százfontos bombák Irun és San-Sebastinnál

(HENDAYE.) (Stefani.) Irun bombázásai 100 fontos repülőbombákkal tegnap egész napon át tartottak. Bár a védőrség helyzete egyre kétségbeesettebb, mégis hőiesen tartják az állásokat és még arra is volt erejük, hogy kiépítsék védelmi vonalaikat a város körül. Igaz, hogy ezek a védelmi vonalak harcászati szempontból nem tökéletesek, de mindenesetre elegendők ahhoz, hogy egyideig még ellenálljanak. Burgosi körökben a város elestét a következő napokra várják és min-

den körülmények között ki is akarják erőszakolni, mert ha Irun elestik úgy el lehet vágni útját a francia fegyver és muníció szállításoknak. Bombázták és lötték a tenger felől tegnap Sansebastiant is és burgosi jelentés szerint 40 telitalálatot is értek el és ugyanannyi épületet gyújtottak fel. Az ostromot a tengerről az átpártolt Canaria végezte, melynek gránátjai a városi villamosüzemet is használhatatlanná tették úgy, hogy Sansebastian világitás nélkül maradt.

AZ ÉSZAKSPANYOLORSZÁGI VÉRES CSATAK SZINHELYE

Idegenek menekülése

(GIBALTAR.) (Német távirati iroda.) Tovább tartanak a idegen menekítések és ebben különösen a német hadihajók teljesítenek óriásit. Tegnap a leváltott Deutschland páncélos 18, az Arion 54, az Albatros 19, a Móve 31, az

ujjonnan érkezett Nürnberg 23, a Gref 36, a Falke 38 menekültet vett fel és adott át a Monte Sarmiento személyszállítónak azzal, hogy a szerencsétleneket Marseilleba szállítsa.

Foglyok, akikre rágyújtják a templomot

(LISSZABON.) (Havas.) Rosal de Frontierában a kommunis-ták egy templomba zsúfolták foglyaikat és rájuk gyújtották annak ellenére, hogy a madridi kormány annak idején szigorú megtorlást

helyezett kilátásba hasonló terror cselekmények elkövetőivel szemben. A portugál sajtó megjegyzi, hogy ezek az események késztették Angliát arra, hogy ismert jegyzékét Madridnak megküldje.

Még mindig vitáznak a semlegesség mellett

(PÁRIS.) (Havas.) A francia kormány hivatalosan cáfolja a külföldi sajtó azon híreit, melyek szerint Franciaország a semlegességi szerződés tervezet kibocsátása óta fegyvert és repülőgépeket szállított volna Spanyolország-nak. Egyben megvédi hasonló támadások ellen a szovjetet is és közzé teszi a Litvinov és a moszkvai francia követ Payart közötti megállapodás szövegét, melynek három következő pontja van: 1. Tilos mindenmiféle fegyverkövetlen, vagy közvetett uton. A fegyver alatt repülőgépek, repülőbombák, tankok, hadi gépkocsik, kézi és gép-puskák, mindezek alkatrészei, municiógyártásra alkalmas nyersanyagok értendők. 2. Ez a tilalom kiterjesztendő a már szerződés szerűleg lekötött szállításokra is. 3. Informálni kell minden államot, ha kiderülne, hogy valamelyik megszegi a szerződést. 4. Ez a szerződés csak ak-

kor lép életbe, ha London után Róma, Berlin és Lisszabon is elfogadják ennek a megállapodásnak pontjait. Cáfolja a francia hivatalos azt a hírt is, hogy legközelebbre francia-orosz-cseh és román vezérkari tiszti értekezlet lenne tervbe véve.

A FRANCIA KAMARA AL-ELNÖKE BARCELÓNÁBAN

(BARCELONA.) Duclos, a francia kamara alelnöke és a kommunista párt főtitkára, Jean Ziromsky francia szociálista képviselő és George Branting svéd szenátor Barcelonába érkeztek. Felkeresték Companyst, a katalán kormány elnökét és nagymennyiségű gyógyszert, valamint kötszert adtak át. A vendégek az általuk képviselt szervezetek együttérzését tolmácsolták Spanyolország és Katalánia iránt, amelynek dolgozó népe a demokráciáért és a szabadságért harcol.

A lengyel hadsereg vezérfelügyelője Párisba utazott

Schacht miniszter Németországban

(VARSÓ.) Smigly tábornok ma reggel repülőgépen Párisba utazott, hogy a francia vezérkar főnökének Gamelinnek látogatását viszonozza. Ugyanakkor Berlinből jelentik, hogy dr. Hjalmar Schacht birodalmi bank kormányzó Párisból, miután tegnap még búcsulátogatást tett Blum miniszterelnöknél Berlinbe érkezett és ma indul Berchtesgadenbe, hogy személyes tapasztalatáról Hitler vezér és kancellárnak jelentést tegyen. Politikai körök véleménye szerint ez a jelentéstétel annak a bizonyítéka hogy a Schacht féle látogatás még se volt egészen magánjellegű. Ugyancsak Berlinből jelentik, hogy ma startol a Tempelhofi repülőtérrel Goebbels dr. német birodalmi propagandaügyi miniszter, kit Velencébe hívtak meg. Ennek az utnak is nagy jelentősége van, de még nagyobb feltűnést kelt az a hír, mely szerint Goebbels olaszországi tartózkodása után Athenba és Belgrádba is ellátogat. A propagandaügyi miniszter az antibolszevista blokk kialakításán és összekapcsolásán fáradozik.

A NÉPSZÖVETSEGI TITKÁRSÁG KÉSZÜL A SZEPTEMBERI ÜLÉSRE

(GENF.) A népszövetségi titkárság közzétette a szeptember 18-án kezdődő 93-ik renges ülés-szakasz programját, melynek legfontosabb külpolitikai vonatkozású pontjai a Locarno-szerződés és a népszövetségi reform, amit a következő címmel jelölt meg: A népszövetségi alapokmány szakaszainak átvitele a gyakorlatba.

TROCKIJT INTERNÁLTÁK

(OSLO.) A norvég kormány rendeletére Trockijt és feleségét internálták. Az internálásra az adott okot, hogy Trockij vonakodott megígérni azt, miszerint politikával nem foglalkozik addig, amíg Norvégia területén tartózkodik. Trockij két titkárát kiutasították Norvégia területéről.

— Meghalt Hirschfeld Hermann édesanyja. Csütörtök éjszaka váralanul elhunyt Hirschfeld Miklósné, Hirschfeld Hermannak, a Capitol-mozi igazgatójának édesanyja. Az idős uriaszony csütörtök este még teljes egészséggel örvendett, moziban volt, majd hazatérve, az ágyban egvedeg olvasgatott. Hirtelen szívizélhűdés érte és percek alatt meghalt. Halála városszerte mély részvétet keltett.

AUTÓBUSZ MENETREND CLUJ—ORADEA—SALONTA—ARAD—TIMISOARA KÖZÖTT

Clujról indul:

Cluj—Timisoara reggel 6, d. u. 15 órakor.
Cluj—Oradea d. u. 17 órakor.

Clujra érkezik:

Timisoara—Cluj d. u. 15 és 19.30.
Oradea—Cluj d. e. 10.

Viteldij	szimpla	retour
Cluj—Timisoara	320	600
Cluj—Arad	260	502
Cluj—Oradea	171	282

Kényelmes új kocsik.
Felvilágosítás az autóbusszállomáson.
Tel.: 155.

Megszorítják az adóbehajtást

Kártérítési perek a kincstár ellen a jasi-i „szégyenlista” miatt — Sulyos rendszabályok az adóbehajtásos szabadfoglalkozásuakkal szemben

Nem a legmegnyugtatóbb adóbehajtási módokat törvénybeiktatásának tervéről ad számot a fővárosban megjelenő „Prezentul” közgazdasági lap legutóbbi száma.

A pénzügyminisztérium az adóprés újabb és újabb megszorításának lehetőségeit tanulmányozza. Egy ilyen kísérleti mód nagyon is vitatható eredményességéről számol be a lap.

Jasiban az adófizetéssel hátrálékban levő adósok neveinek közzétételével igyekeztek a kevés hajlandóságot mutató adófizetőket jobb belátásra — a pontos fizetésre — ösztökélni.

A gyakorlatban azonban nem vált be ez a módszer. A „szégyenlistára” kitett adósok közül ugyan is sokan rendezték adósságaikat és csupán az adóhivatalok elnöke folytán kerültek a megbélyegzettek közé, miért is hitelrontás címén sikeresnek ígérkező perrel támadták meg a pénzügyminisztériumot.

A megindított kártérítési perek gondolkodóba ejtették az illetékeseket és most egy megfelelőbb, módosított formában igyekeznek megoldani a kérdést, hogy a mégis hathatósan vélt „szégyenlista” fentartható legyen, anélkül azonban, hogy ebből az államra nézve kártérítési perek származhatnának.

Sulyos visszaéléseket akar megakadályozni a pénzügyminisztérium a végrehajtások felfüggesztésének megszorításával is. Az egyenes adótörvény 8. paragrafusa ugyanis módot ad arra, hogy a végrehajtás az összeg „consemnalása” letétbehelyezése nélkül is megtámadható legyen. A pénzügyminisztérium szerint e szakasz alapján jut nagy szerephez a rokonság, mert különböző szerződések alapján — igényper után vonják el bírói ítélettel a kielégítéshelyet.

A fenti szakasz módosításával akarják a visszaélést olyképpen kizárni, hogy kontesztálás alkalmával csak oly esetben nem kell a pénzt előzetesen letétbe helyezni, ha a kontesztáló, illetve igénylő nem lakik ugyanazon lakásban, vagy pedig nincs sem felmenő, sem lemenő ágbeli rokonságban az adóssal.

A szabadfoglalkozásuak adóbehajtását is szigorítani kívánja az őszi ülészakon előterjesztendő törvényjavaslat olyképpen, hogy a nem pontosan fizető adós ugyanazon követezményeket viselje, mintha a testületi illetékeket nem fizetné: tehát eltíltandó foglalkozásának gyakorlásától.

Csak helyeselni tudjuk, ha az állam egyformán védi mindenki-vel szemben érdekeit, természetesen az adózót védő törvények kereteinek szigorú betartása mellett. Ez azonban csak az érem egyik oldala. A pénzügyminisztériumnak mindennek előtt gondoskodnia kellene arról, hogy már az adómegállapítások pártatlan és az adóalany toherbíróképességével arányos, politikai szempontoktól mentes, igazságos elbírálás útján történjenek. Ezáltal elkerülhető lenne az adókönyvekben szereplő rendetek fiktív tétel nyilvántartása, amellyel pedig az igazságtételnek kötelessége is hatványozottan él az

adózo lelkeben.

Az igazságtalan adókiadás már eleve megszüli az adózó reakcióját, mert amugy sem tudván megfizetni a kirótt adót, teljes egészében a lételemzésének pusztulása árán is a neki megfelelő kevesebb adót sem fizeti meg, tisztában lévén az elkerülhetetlen végül, hogy amugy is dobra kerül mindegy — ki nem fizetett hátrálékért. A jasi példája is igazolja, hogy a pénzügyminisztérium által igen kedvelt „szégyenlista” — el-

tekintve középkori jellegétől — nem célravezető, mert vagy igazságtalanul sújt olyanokat, akik eleget tettek kötelességüknek, vagy ártatlan, önhibájukon kívül teljesíteni nem tudó adózókat részesít érdemtelenül erkölcsi büntetéssel, az adófizetés alól bujkálók lelkiismeretének megmozdítására pedig hatástalan, nevetséges intézkedés.

Adóerkölcsöt az adófizetőtől csak akkor követelhetünk joggal és kellő eréllyel, ha az adókiadó

maga is az adóerkölcs magaslatán áll. Az adó minden vonalon való rendbentartásához nem csak joga, hanem kötelessége az adóalany-nak is hozzájárulni. Nem győzzük eleget hangsúlyozni, hogy az adózók maguk is hanyagságukkal és nemtörődomségükkel mennyire hozzájárulnak az önmagukat megkárosító, jogtalan adóbehajtásokhoz.

A törvény pedig minden idejében beadott jogorvoslatnak helyt ad. Ha az adózók élénnek is ezzel a joggal kellő időben, úgy nem csak a nagy behajtó apparátusban elkerülhetetlenül becsúszó hibák kiigazítását intéznék el minden fáradság nélkül, hanem magukat sok zaklatástól és kellemetlenségtől kímélnék meg.

Dr. Polez Radó.

DAN ECOTO DERE?

Három deci embervér: ezer lej

(CLUJ.) A mai feszült politikai helyzetben lázasan fegyverkező államok közül többen a vérátömlesztést is a háború szolgálatába állították. Így például Németországban külön csapatokat szerveztek, amelyek a háború esetén a kórházak mellett teljesítenek szolgálatot, ami nem áll másból, mint hogy a nagy vérvesztésű sebesülteknek vért kell adjanak. A vérátömlesztéssel való gyógyítás régóta élő gondolatának hatalmas térhódítása különben is a világháborúval van összefüggésben, amikor az amerikai tudósok felfedezték a vér alvadásának megállítását, amely óriási haladást jelen-

transzfúziót, akit a műtétet egy időben felesége megmérgezett és hogy magáról a gyanút elterelje, a tanárt jelentette fel. Denist ugyan a törvényszék felmentette, de a vérátömlesztést betiltotta. Ezután történtek még kísérletek, de a vér alvadása miatt azok a legtöbb esetben meghiusultak. A világháború után a vérral való gyógyítás hatalmas lendületet vett és ma a modern terápiában igen használatos kezelési mód.

Munkatársunk beszélgetést folytatott dr. W. F.-el, a helyi Park Szanatórium orvosával, aki kérdéseinkre a következő igen érdekes felvilágosításokat adta:

SZÜLŐK FIGYELMÉBE!!

INTÉZETI ÉS ISKOLAI OLCSÓ HETEK

Leány és fiugyermekek részére

Intézeti zsebkendő	12 lej	Intézeti terhénemű vász-	
Intézeti törülköző	19 lej	nak	35 lej
Intézeti mosóvászon	21 lej	Intézeti pokrócok	198 lej
Intézeti pepita	26 lej	Intézeti cloth paplan	450 lej
Intézeti sötét kék szövet		Intézeti háromrészes	
140 cm. széles	195 lej	matrác	495 lej
Intézeti sötét kék che-		Khaki fiu egyenruha	
viote szövetek	78 lej	szövet 140 cm. széles	195 lej

SZABÓ JENŐ

R. T. NAGYÁRUHÁZÁBAN.

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 5.

tett a vérátömlesztés történetében. A transfúzió nyomait már a mythológiai időkben is megtaláljuk. Ily értelmű utalások vannak Ovidius metamorphosisában a jósnő Medeáról, aki agg apósát, Aesonót azáltal tette fiatallá és erősé, hogy átvágott nyaki ereibe fiatalok vérért öntötte. A feljegyzések szerint 1492-ben VII. Ince pápán is, aki álomkórban szenvedett, végeztek vérátömlesztést. Amikor orvosai lemondtak róla, egy zsidó orvos jelentkezett, aki egy általa feltalált műszer segítségével friss vért akart a pápa ereibe átömlesztetni. Három ifjú karviszeréből vette a vért, de légbehatolás következtében mind a három ifjú szörnyethalt és a pápa életét sem sikerült megmenteni. Ezután állati vér állatba, illetve emberbe való átömlesztésével kísérleteztek. Az első sikeres emberi vérátömlesztést 1667-ben Jean Baptist Denis, a párisi egyetem bölcselő és mennyiségtan tanára végezte. De ellenségei és irigyei törvényszék elé állították. Denis ugyanis egy elmebetegén végzett

Köztudomású már, hogy az emberi vér négy csoportba tartozik és csak azonos csoportbeliek adhatnak egymásnak vért. Az emberi vérral ma már igen sok betegséget lehet gyógyítani. Így első sorban a vérszegénység legsúlyosabb eseteit, mindenféle vérzékenységet, tifuszt, dizenteria, gyomor és bélférfélek vérzéseit s kitünő eredménnyel alkalmazták a skorbutnál is. Ha egy súlyos beteget nagyon kivérezve, vagy legyengülve hoznak be intézetünkbe, három deci vér átömlesztése után megoperálható lesz, a szenvedő beteg felüldül és gyógyulása gyorsabbá válik. Két eset fordult elő, hogy a gyomorfekélyes beteg anynyira gyenge volt, hogy operáció előtt vért kellett adnunk. De a vérátömlesztés után annyira rendbejött, hogy a műtét feleslegessé vált. Ezt a meglepő gyógyulást az okozhatta, hogy az átömlesztett vérben benne voltak azok a hormonok, melyeket a beteg nélkülözött. Most azzal a körülménnyel állunk szemben, hogy egyedül Clujon legalább 10 embertől bocsáta-

nak le vért naponta, azért, mert nagy a vérnyomásuk. E tíz ember vérével tíz súlyos beteg lehetne segíteni, ha a véradás ügye nálunk is úgy meg volna szervezve, mint a többi művelt államokban. Egy deci vérral egy súlyos beteg többet lehet segíteni, mint sok száz lej értékű gyógyszerrel. Természetesen a bővért emberek nem, hogy nincs-e valamilyen átvitelőszőr gondosan meg kell vizsgálni a betegségeket, mely esetben vértük nem használható.

Egy egészséges férfi havonta három deci vért adhat, nő kétharmad annyi.

A nagy nyugati városokban már rég meg van szervezve a véradás ügye. Minden gyári munkásról nyilvántartják, hogy milyen vércsoportú és balesetnél azonnal kaphat vért. Nem megvetendő az a szerény összeg sem, amelyet a spender a vértért kaphat. Például Oroszországban, ahol a vérátömlesztés nagyon fejlett fokozatban áll, aki vért ad, készpénz mellett még 50 százalékkal nagyobb ételadagot is kap. Nálunk ezidőszent 2—3 deci vértért körülbelül 1000 lej fizetnek.

A világháborúból több esetre emlékszem, amikor meg lehetett volna menteni vérátömlesztéssel a sebesült életét. Európában milliárdokat költenek fegyverkezésre, de igen kevés államban vették rá a katonák azonossági lapjára a vércsoportjuk számát, pedig eddig a gáztámadás sebesültjeinél is a vérátömlesztés mutatkozott a legeredményesebbnek.

Mulhatatlanul szükségesnek tartom, hogy városunkban, de Ardeal minden nagyobb városában állítsanak fel vérállomást, ahol a vért adni akarók jelentkezhesse-nek és megvizsgálásuk után regisztrálják őket. Örövendének, ha nyilatkozatomnak legalább annyi eredménye volna, hogy az orvosok ne öntenék ki a betegeknek negatív vérért, hanem felhasználják szegénysorsu emberek gyógyítására. Kíváncsú voltam az orvosoknak vérvizsgálathoz való kiképzése és a vérvizsgálathoz szükséges szórakozások belföldi előállítására.

Tehát nem kétséges a vérral való gyógyításnak szociális fontossága. Ha valóban a naponta leengedett vért betegek gyógyítására használnák fel, évente rengeteg vérszegény és gyenge ember nyerhetné vissza egészségét és munkaképességét. Ehhez nem kellene más, mint az illetékes körök támogatása.

(b. v.)

MUNKÁS MOZGÓ
 Szombat, vasárnap 3, 6 és 9-kor:
 3 világszenzáció! — Egy hely! —
Gyilkosság a fedélzeten
 Tengerész dráma
Fel a kezekkel
 Izgalmas cow-boy dráma.
 Főszerepben: Georg O'Brien
 Minden szünetben
GUSLEAR dalalajka kórus

MOZI

DAVILLA SZINKÖR-MOZGÓ
 Szombat, vasárnap: ANGYAL AZ AL-
 VILÁGBAN. Főszereplő: Sylvia
 Sidney.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:
 Szombat, vasárnap: I. A TELJES OLIM-
 PIAI FILM ELEJÉTŐL VÉGIG. —
 II. AKI A MONTECARLOI BAN-
 KOT ROBBANTOTTA. Ronald
 Colman premierslágere.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA
LADY WINDERMERES LEGYEZŐJE.
 Oscar Wilde remekműve. Főszerep-
 lők: Lil Dagover, Walter Rilla.
 Olimpiai játékok új részlete, remek
 szép felvételekkel.

EDISON-MOZGÓ MŰSORA:
 Világvárosi műsor: 2 film és 1 attrakció
 román és magyar feliratokkal: I.
 LÁNGOL A VOLGA, Orosz dráma.
 Inkisinnoff, N. Koranko, A. Prejan
 Torerjansky rendezése. — II. HAM-
 LET A LEANYNEVELŐBEN Patt
 és Patachonnal. 1 és fél órai
 nevető orkán. — III. POPESCU V.
 MŰVÉSZI PRODUKCIÓJA. Hely-
 árak 9 és 13 lej. Kezdet 3, 6 és 9
 órakor.

OPERA-MOZGÓ MŰSORA:
 Szombaton, vasárnap:
 a téli szezon legnagyobb filmje:
 KARENIN ANNA. Főszerepben:
 Greta Garbo.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:
 Szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órakor
 szenzációs világvárosi műsor: I.
 GYILKOSSÁG A FEDÉLZETEN.
 Tengerész dráma. Főszerepben:
 Robert Taylor. II. FEL A KEZEK-
 KEL! Izgalmas cow-boy dráma. Fő-
 szerepben: Georg O'Brien. III.
 GUSLEAR AZ OROSZ KÓRUS 16
 tagja hangversenyez. Helyárak: 10
 és 12 + 3 lej.

Rádió

VASÁRNAP, augusztus 30.

BUCURESTI. 7.30: reggeli torna, hi-
 rek, utána hanglemezek, majd orvosi
 és háztartási tanácsadó. 12: Egyházi
 ének és zene, prédikáció. 12.40: Karle-
 mezek. 13.40: Rádiózenekar. 14.15: Hi-
 rek, utána rádiózenekar folytatása. 18:
 Időszervi anyag. 18.15: Katonazenekar.
 19: Rádió szabadegyetem, utána katona
 zene folytatása. 20.15: Rádiózenekar,
 utána előadás. 22.30: Hírek és sport-
 eredmények. Majd Kok tánczenekar.

BUDAPEST. 10: Egyházi zene. Esz-
 tergomból. 11.50: Hírek. 12.15: Unitá-
 rius istentisztelet. 13.30: Operaházi ze-
 nekar. 14.45: Ami a berlini közvetítés-
 ből kimaradt. Puhár István előadása.
 15.15: Hanglemezek. 18: Koncertzene-
 kar. 19.40: Rácz Zsiga és cigányzene-
 kara. 21: Operettrészlet. közreműkö-
 dik Nagy Margit és Kishonthy József.
 22.30: Hírek, sport, utána jazz-zenekar.
 24: Öreg cigányprimások 20 tagu zene-
 kara. 1.05: Hírek.

HÉTFŐ, augusztus 31.

BUCURESTI. Reggeli torna, hírek,
 hanglemezek, háztartási és orvosi ta-
 nácsok. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek,
 utána hanglemezek folytatása. 15: Leg-
 újabb hírek. 19: Rádiózenekar. 19: Rá-
 diószabadegyetem. 20.30: Teodorescu
 vonósnégyes. 21.10: Marinescu Emil te-
 nor áriaestje. Hugenották, két ária.
 Mesterdalnokok és Lohengrin áriák.
 22.30: Hírek. 22.45: Marcu zenekar.

BUDAPEST. 7.45: Torna. 11: Hírek.
 13: Harangszó, utána állástalan zené-
 szek közben. 15.30: Hírek. 14.30: Wev-
 gánd Tibor énekel. 15.40: Hírek. 17.45:
 Hírek. 18: Matolcsy Margit magyar nő-
 tákat énekel. 18.50: Közvetítés Nagy-
 lakról. 22.10: Liliomfi vígjáték a stu-
 dióból. 22.50: Hanglemezek, közben 23:
 Hírek, utána Guttenberg jazz-zene-kara.

**HOFHER-SCHTANTZ-LAYTON-SHUTCE-
 WORRHT. MAGYAR G. P. GYÁRI MŰVEK**
 R. T. BUDAPEST.
 H. S. C. S. Nyersolajtraktorok, Gazda-
 Drilli merlókandás rendezési sorve-
 gépek. „Viktoria Drilli” lökékeres
 rendszerű sorvezetőgépek
 Egyszerűen és gyorsan kezelhe-
 tők! Tökéletes munkatejesítmény
 mindenféle maggal.

Felvilágosítással szolgál
URBACH ADOLF.
 Cluj, Str. Memorandului No. 4.

Sport

Megérkezett a Venus

(CLUJ.) A Nemzeti Bajnokság őszi
 nyitánya holnap városunkban is meg-
 kezdődik. Már az első vasárnapon olyan
 mérkőzésben lesz része a közönségnek,
 amilyenhez hasonló hosszú hónapok óta
 nem volt a cluji pályán. A Venus csapata,
 amely tegnap este óta már városunkban
 tartózkodik, öt nap alatt két
 olyan bravuros győzelmet aratott, ami-
 re a külföld is felfigyelt és amelyek
 előre sejtetik a Venus bajnokságát. A
 Victoria fiataljai nagyon készülnek a
 holnapi összecsapásra, mert megakar-
 ják mutatni, hogy a pályán nincs előre
 elvesztett mérkőzés.

A Venus csapata, amint már tegnap

előre megírtuk csütörtök este a CAO-t
 is legyőzte 3:3 arányban. Eladescu dr.
 szerlét a Venus biztosan győzni fog Clu-
 jor is, miután a csapat hatalmas for-
 mában van. A csapattal együtt megjött
 Plattkó is, a Venus edzője, aki kijelen-
 tette, hogyha a az Admira és a CAO is
 meghajolt a Venus előtt, úgy majd a
 Victoria is meg fog hajolni.

A Venus-Victoria mérkőzés vasárnap
 délután pontban 5 órakor kezdődik a
 timisoarai Murgu Petre vezetésével. A
 két határbírói tisztet Czinezár Imre és
 Constantinescu fogják betölteni, míg
 szövetségi megbízott Báleanu őrnagy
 lesz.

Sárosi dr. tovább játszik a Ferencvárosban

(BUDAPEST.) A Ferencváros-Sárosi
 konfliktusban tegnap váratlan fordulat
 állott be. Az egyik Sárosi rajongó
 ugyanis állást szerzett a játékosnak, a-
 melyet azonnal elfoglalhat. Tekintettel
 arra, hogy az állás megfelelő Sárosinak
 és hogy a Ferencvárosnak sincs kifo-

gása a játékos szerepeltetése ellen, va-
 lószínű, hogy a Ferencváros csapata
 vasárnap már ismét Sárosival fog ját-
 szani a Nemzeti ellen. — Azzal a Sá-
 rosival, aki most már kétszeresen profi
 lett és aki mégis megalkudott a „lea-
 lázó” profi jelzővel.

Leigazolták Auert a CFR részére

(BUCURESTI.) A fővárosi sportegye-
 sületet gőzerővel erősítik csapataikat.
 Jelentették, hogy Avar-Auer, Újpest
 válogatott játékosát a CFR szerződ-
 tette le, mely félmillió lejt fizetett a
 játékosért. Ezért az összegért Újpest

rögtön kiadta Auert, akit a Biroul Fe-
 deral tegnapi ülésén már le is igazolt a
 CFR részére, amelynek csapataiban va-
 lószínűleg már vasárnap játszani fog
 az AMEFA ellen.

Mindenféle ház i szövet-
 anyagot csak a színei
 miatt híressé vált

SUPER IRIDE

anyaggal festessünk. Ce-
 rakat Cojocna megye ré-
 szére ROYAL DROGÉRIA
 M. RÓZSA S. A. CLUJ.

Elindult a Románia körüli kerékpár- verseny mezőnye

(BUCURESTI.) A Románia körüli ke-
 rékpárversenyt ma délelőtt 9 órakor
 indították el a fővárosból 83 résztvevő-
 vel. Az első nap a versenyzők a Bucu-
 resti—Ploesti—Focsani távot futják be
 (202 km.), majd vasárnap reggel 8 óra-

kor Focsaniból Marasestín, Adjudon és
 Bacau-n át Jasiban kerékpároznak (227
 km.) Jasiban hétfőn pihenőnap lesz.
 Clujra csütörtökön délután 5 órakor
 érkezik be a versenyzőgárda.

SZENZÁCIÓS új 110 m-es gátfutó-
 világrekordot állított fel tegnap Oslo-
 ban az amerikai Towns 13.7 mp-cel. A
 verseny második helyezettje a kanadai
 O'Connor lett 14.6 mp-cel.

MOORÉ, A FERENCVAROS JÁTE-
 KOSA FRANCIAORSZÁGBA SZO-
 KOTT. A Ferencváros csapata újabb

vérvesszeség érte. Mooré középfedezet
 ugyanis két napja eltűnt Budapestről
 és amint később megállapították, fran-
 cia utlevéllel elutazott a magyar fővá-
 rosból anélkül, hogy valakinek búcsu-
 szót mondott volna. A Ferencváros
 Mooré helyén Polgárt fogja szerepel-
 tetni.

Társaság

O A GÖR. KATH. EGYHAZ NYARI
 MULATSAGA. Az V. kerületi görög
 katolikus egyház augusztus 30-án dél-
 után 5 órai kezdettel műsorral egybe-
 kötött nyári mulatságot rendez a Sán-
 ta-féle vendéglő nyári kerthelyiségében,
 Calea Maramuresului 1. sz. alatt. A
 mulatságra a közönséget ezúton hívja
 meg a gondnokság.

O FELHIVÁS A KOLPING LEGÉNY
 EGYLET TAGJAIHOZ. Alulírott igaz-
 gató értesitem a cluji Kolping Legény-
 egylet összes rendes tagjait, hogy egye-
 sületünkben a nyári átalakítási munká-
 latok befejeződtek s így 1936. augusz-
 tus 31-én, hétfőn este megkezdődik a
 rendes egyleti élet. Kérem a tagokat,
 hogy a hétfő esti fontos megbeszélésen
 az egyesület Str. Baron L. Pop 5. szám
 alatti helyiségében jelenjenek meg. —
 Bálint József igazgató.

ÉLET ÉS HALÁL HETI KIMU- TATÁSA AZ ANYAKÖNYV TÜKRÉBEN

(CLUJ.) Az anyakönyvi hivatal vá-
 rosunk heti (augusztus 22—29) népmoz-
 galmi adatait a következőkben tünteti
 fel.

Házasságot kötött: 21 pár.

Született: Pavel Vasile gör. kat., Lö-
 winger Alice izr., Chetan Ana gör. kat.,
 Huszár Klára rom. kat., David Monica
 ort., Daróczy Maria ref., Ludwig
 György izr., Hiu Rusanda gör. kat.,
 Balázs Márta rom. kath., Legman Ju-
 dit izr., Pop Victoria gör. kat., Nagy
 László ref., Janovics Etelka rom. kat.,
 Fülöp Ágnes izr., Stoicoviciu Sabin ort.,
 Florea Dorin gör. kat., Nagy Ágoston
 ref., Kovács Sándor rom. kat., Popa
 Maria ort., Gergely Sára ref., Cimoca
 Maria gör. kat., Campian Maria ort.,
 Hajek Gertrud rom. kat., Vidrutin Má-
 ria ort., Lulay Teodora ort., Kondor
 Erzsébet ref., Borza Joan gör. kat.,
 Tritean Eugenia ort., Covaciu Rosalia
 gör. kat., Blum Zsuzsanna izr., Szabó
 Attila rom. kat., Pop Anna gör. kat.,
 Regecz Emil rom. kat., Jancu Alexan-
 dru ort., Simula Ana gör. kat., Simula
 Aloisia gör. kat., Kerekes Albert ref.,
 Kerekes Lajos ref., Bányai István ref.,
 Fischer René izr., Farcas Emif gör.
 kat., Lugosan Viorica ref.

Meghalt: Zsebené Szabó Mária 84 éves
 rom. kat., Szabó Teréz 78 éves rom.
 kat., Jakab Zsuzsanna 8 hónapos ref.,
 Lenghel Gheorghe 42 éves gör. kat., Za-
 kelné Klein Piroksa 57 éves luth., Má-
 tyás Ferenc 77 éves ref., Teodorné Mi-
 ecras Claudia 27 éves ort., Lebovits Re-
 née 2 éves izr., Szélné Szél Anna 40
 éves rom. kat., Gáspárné Gombos Bor-
 bála 73 éves ref., Szóvérfiné Szabó Sára
 34 éves ref., Fábán János 37 éves rom.
 kat., Kordos Mária 2 hónapos rom.
 kat., Schwartzné Rosenfeld Eugenia 64
 éves izr., Kastaly Gábor 43 éves rom.
 kat., Nemezs Károly 54 éves rom. kat.,
 Varga Ilona 5 hónapos unit., Muntean-
 né Albin Anna 79 éves gör. kat., Ortan
 Silvia 26 éves gör. kat., Czako Gyula
 47 éves rom. kat., Szatmáriné Márkus
 Anna 79 éves rom. kat., Boros Joan 28
 éves gör. kat., Pop Vasile 12 éves gör.
 kat., Bele Petru 13 éves gör. kat., Cup-
 ceané Molnár Mária 52 éves gör. kat.,
 Muresanné Stirbu Eugenia 35 éves rom.
 kat., Eger Herman 5 éves izr., Bazeliac
 Maria 5 hónapos rom. kat., Budeanu
 Joan 70 éves gör. kat., Jonescu Dorel
 9 hónapos ort., Balan Dumitru 49 éves
 ort., Groza Ana 1 éves ort., Steiner Leo-
 pold 42 éves izr., Vamzidelné Deekel
 Veronika 47 éves rom. kat., Bulbuc Tra-
 ian 49 éves ort., Moldovan Elisabeta 2
 hónapos gör. kat., Müller Mária 74
 éves rom. kat., Borzáné Campian Jus-
 tina 29 éves gör. kat., Posmeran Ispas
 9 hónapos gör. kat., Simula Aloisia 2 na-
 pos gör. kat., Borza Joan 1 napos gör.
 kat., Deákné Pap Rozália 75 éves rom.
 kat., Bobis Vasile 47 éves gör. kat.

— Kigyulladt és elsüllyedt egy
 román fával megrakott hajó. Ga-
 latiból jelentik: Tuniszból érke-
 zett jelentés arról számol be,
 hogy a jugoszláv „Anton” nevű
 hajó, amely Galatiból indult el
 Sfax felé deszkával megrakodva,
 a nyílt tengeren kigyulladt. A hajó
 legénységének mentő csónakokon
 sikerült megmenekülniök, azor-
 ban a hajó teljesen elégett és el-
 süllyedt.

SZÜLŐK FIGYELMEBE!

Az elemi iskolai beiratások ideje szeptember 1—10. Ez alkalommal is felhívjuk a t. szülők figyelmét a törvény 19. paragrafusának rendelkezésére, mely szerint, akik gyermekeiket a családban, vagy az állam által elismert magániskolákban (ilyenek a mi felekezeti iskoláink), vagy más kerületbeli iskolákban óhatják taníttatni, kötelesek azon kerület iskolájánál (állami iskola értendő), amelyhez tartoznak, írásbeli nyilatkozatot letenni, megjelölve benne az intézetet, vagy iskolát, amelyben taníttatni fogják stb.

Ennek pontos végrehajtását a közoktatásügyi minisztérium rendelkezéssel külön is meghagyta. Ennek fogva felhívjuk a t. szülőket, hogy gyermekeikkel maguk is eljárassanak a beírásra, hogy az írásos nyilatkozatot aláírják. Igazgatóink megadják a szükséges utbaigazítást, hogy melyik állami iskolába kell azt elvinniük. Ez a nyilatkozat a pénzügyminisztérium 400.690—936 sz. rendelete alapján bélyegmentes.

Külön adjuk tudtára minden magyar kisebbségi szülőnek, hogy gyermekeiket bármely magyar nyelvű felekezeti iskolába beíratathatják. Minden más magyarázat tévedésen alapszik, vagy megtévesztő célzatu. Valamint téves feltevés az is, mintha állami iskolából, vagy máshonnan nem jöhetne át a gyermek felekezeti iskoláinkba. Az iskola megválasztása a szülő joga, amint az a fentidézett paragrafusból világosan kitetszik. Vizsga után, tehát tanév kezdetével bármely iskolából kivethetjük és bármelyikbe beíratathatjuk a törvényszabta kereteken belül.

A hely és osztálybeosztás szempontjából arra kérjük a szülőket, hogy lehetőleg szeptember 1-én, 2-án és 3-án jelentkezzenek beiratásra. Ezzel felekezeti iskoláink vannak. Kezdő gyermek hozza magával születési állami anyakönyvi kivonatát és oltási bizonyítványát, valamint papi keresztlevelet.

Rendőrkvészura Cluj

34417—936. Katonai ügyosztály

HIRDETMEY

A sorozási törvény 9. szakasza, valamint a szabályrendelet 19. és 20. szakasza alapján mindazon fiatalok tudomására hozzuk, hogy akik 1919-ben születtek és Clujon laknak, szeptember 1—30-ika között jelentkezzenek azon rendőrkapitányságokon, amelynek körzetébe tartoznak, hogy az 1941-es korosztály nyilvántartási táblázatába bevezessék őket, valamint azok az idősebbek is, akik ezt előzőleg elmulasztották és még nem töltötték be az 50-ik életévüket, azok, akik a múlt évben egy évre elhalasztották, valamint azok, akik naturalizálás folytán román állampolgárok lettek, magukkal hozván a születési és állampolgársági bizonyítványukat. Azok az 1916-ban, 17-ben és 18-ban született ifjak, akik az 1938, 1939. és 40-es korosztályt képezik és akik az elmúlt években nem jelentkeztek, vagy akik különböző felfolyamodással éltek, szintén jelentkezni tartoznak. Azokat a fiatalokat, akik nem tartózkodnak a város területén, a szülők, vagy a családtagok értesíteni kötelesek. Azok ellen pedig, akik a rendes időben nem jelentkeznek, eljárás indul és büntetésben részesülnek.

Victor Pulca sk.,

rendőrkvésztor.

Dr. Draghiciu sk., titkár.

Kettős
fáradtság

gyermeket az egyik kézzel ringatni, a másikkal a legyeket elhesegetni, hogy álmát meg ne zavarják. A legyek ismét csak visszajönnek és a gyermek az anya legnagyobb kétségbeesésére, sirni kezd. Csak egy hathatós szer létezik, mely a tolakodó legyeket kiirtja. Pusztítsa őket, -permetezzen házában FLY-TOX-al.

FLY-TOX

A megtagadott építkezési engedély kiadására kötelezte a várost a tábla

Utóbbi időben a polgármesteri hivatal számos építési engedély iránti kérvényt utasított el azon indoklással, hogy a beépítendő, vagy beépített terület és a szabadon maradó terület közötti arány nem felel meg a Légvédelmi Hivatal körrendeletében foglalt előírásoknak.

Egy ilyen határozat elleni felebezést tárgyalt tegnap a helyi köz igazgatási tábla II. tanácsa és elfogadván a felebbező fél képviselőjének, dr. Szentiványi Leó ügy-

védnek indoklását, az építési engedélyt megtagadó határozatot megsemmisítette és kötelezte a polgármesteri hivatalt az engedély kiadására, kimondván, hogy a tervezett építkezés a jelenleg érvényben levő szabályrendeletnek megfelelő és hogy az építési engedélyek kiadásánál a jelenleg érvényben levő építési szabályrendelet intézkedései az irányadók, nem pedig a még törvényerővel nem bíró körrendeletben foglaltak.

Leszállította a tábla a szerelmi féltékenységből gyilkoló legény büntetését

(CLUJ.) Féltékenységtől elkövetett borzalmas gyilkosság ügyében hozott ma ítéletet a helybeli ítélőtábla szüneti tanácsa. A vádlott Cotea Juon alba-juliai gazdalegény, aki az elmúlt év januárjában szerelmi féltékenységből az egyik külvárosi koresmában több késszurással megölte Pop Joan nevű vetélytársát. Ugyanis mindketten egyazon leányzónak udvaroltak, amikor véletlenül a koresmában borgözös állapotban összerohantak, az elfojtott gyűlölet ki-robbant belőlük s rövid szóváltás után késsel estek egymásnak. A véres verekedésből Cotea Juon

került ki győztesnek, mert bicskaja ellenfele szívébe hatolva azonnali halált okozott. Emiatt a gyilkos legényt még a helyszínen letartóztatták és később az alba-juliai törvényszék négy évi súlyos börtönre ítélte. Felebbezett. Az ügy felebbezési tárgyalása során ma a tábla tanácsa előtt beigazolást nyert, hogy Cotea ittás állapotban követte el tettét, s azonkívül önvédelem esete is fennforog s így a tábla a büntetést az enyhítő körülmények figyelembevételével 2 évi börtönre szállította le.

Modern népvándorlással akarta meg o'dani a napokban elhunyt Balthazar püspök a román-magyar problémát

(CLUJ.) Kevesen tudják, hogy a napokban elhunyt Balthazar Dezső debreceni református püspök minden időben élénk figyelemmel és megértéssel figyelte az ardeali

magyarság sorsát. Mint politikus, olyan problémákkal is foglalkozott, amelyek egyszer s mindenkorra megoldandók a román-magyar problémát. 1930-ban az egész

politikai világban óriási feltűnést keltett azon nyilatkozata, amelyet párisi útja alkalmával a „La Journal” című francia lapnak tett, ebben a fontos kérdésben. Balthazar püspök nyilatkozatában a következőket mondotta:

„A román-magyar probléma megoldását a sovinizmus jelszavain és a hurrá patriotizmus csatogásain túl kell keresni. Mindkét államnak érdeke a békés szomszédság. Az ellenségeskedés kölcsönös erőgyöngölést jelent. A kisebbségi kérdést mindent oldalra megnyugtatóan elintézni, kezelni, csaknem emberfeletti feladat. A megoldás egyedül helyesnek látszó módja a lakosság nemzetiség szerinti átcserelése, megértéssel, kiengeszteléssel és békességgel.

Nyilatkozatához Balthazar püspök még a következőket jelentette ki:

— Biztosan tudom, hogy ennek az elgondolásnak sok barátja van, egészen illetékes helyeken is.

A hivatalos Magyarország anakidején igen erős támadásban részesítette Balthazar püspököt emiatt a nyilatkozata miatt, azonban a kérdés magva el volt vetve és ha Briand időközben meg nem hal, ezzel a megoldással valóban meg lehetett volna valósítani Románia és Magyarország politikai közeledését is.

— Hatezer kilométeres körrepülésre indul Marina Stirbey. Marina Stirbey neves román pilótanő pénteken reggel 5 óra 20 perckor szállt fel a Boanasai repülőtéren, hogy hatezer kilométeres Európa körrepülését megkezdje. Felszállása előtt észrevette, hogy ismeretlen tettesek éjnek idején benzintartályát kinyitották és a benzin teljesen elfolyt. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelégés, vagy cím nélküli hirdetések bevételi díja 5 Lei. Hirdetéseket aznap megjelentetésre d. e. 11 óráig, csütörtöki számba szerdán, vasárnapiba szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portézott jellegű levelekkel forduljunk. — Vidékieknek válaszbélyeges kéredezűködsre válaszolunk. — Hivatalos óra reggel 8 óráig, este 7 óráig.

LEVELEZÉS

URIEMBER érdeklő ismeretséget keresi dolgozó nő. „Esti séták” jelégére. (3530)

KERESEM hozzáillő 45–50 éves keresztény özvegy vasutas férfi ismeretséget, házasság céljából. Vidéki is lehet. Teljes című komoly levelekre válaszolva „Lelki kényszer” jelégére. (3536)

URHOLGYEKET ÉRTESITEM külföldön látott különleges cipőmodelljeimet pontos méret után készítem. Dus választék. Pantofaria Artistică, Motilor 53. Damónál. (3530)

ADAS-VETEL

FAJGYÜMÖLCSÖS, szőlő, rózsakialítás Dragosnál, Str. Paris 7. Ne vegyen zsákba macskát, hanem nézze meg és válassza ki személyesen ezt a rózsátövet, gyümölcsfát, stb., melynek gyümölcsét itt nálam megkóstolta s melyet innen ősszel garancia mellett kertjében elültetünk. Rózsanyilás 3 lej. Vállalok szakszerűen, garancia mellett zöldinyezést, enygyűrűzést, droferegpusztítást, permetezést, gyümölcsfát tisztítást olcsón. Óvakodjunk kontár kártesztől. (3517)

MODERN ebédlő és konyha, esetleg 2 szobás komfortos lakással eladó. Cím a kiadóban. (3518)

SÜRGÖSEN eladó házhely tisztviselőtelepen, a város legszebb villanegyedében. Mărescu és A. Muresan, Kanális, viz, villany. Részletfizetésre is. Érdeklődni: Amos Francu 9. szám. Négyzetmétere 75 lej. (3508)

ELADÓ kézimunkaelőnyomda sablon-szurkáló óraszerkezetű géppel és teljes felszereléssel, vagy újra megnyitáshoz társat keresek. „Jövedelmező” jelégére. (f 1075)

JÓKARBAN levő gyermek sportkocsit megvételre keresünk. Muncitorilor 34. szám. (3523)

ELADÓ trümo tükörrel, falóra, íróasztal, szekrény, ketrec, ruhamágörő, fűláda, karnis. Érdeklődni 9—11 Baba Novac 1, I. em. ajtó balra. (3524)

MÉLY gyermekkocsi eladó. Str. Maxim Covaciu 21. Dambul rotund. (3527)

ELADÓ szép új kombinált diófagyókér háló. Cím a kiadóban. (3532)

TEHERAUTÓT jó állapotban keresek bérbe, vagy kedvező részletfizetésre megvételre. Halász, Mărescu 1. (3534)

HASZNALT RUHAKAT, télikabátokat legmagasabb árban veszek, csekély haszonnal eladok. Róth, Piata Unirii 5. Városház oldalán. (3199)

PIATA Abatoron egy 300 □ házhely eladó. Cím a kiadóban. (3531)

SZÉP nagy családi ház gyümölcsös kerttel, méhek kaptárral eladó. București 72. (3537)

ELADÓ finom kivitelbe modern ebédlő, háló kombinált berendezések, leány-szobai csomtszín szekrény. David 5, műasztalos. (3540)

ELADÓ Dermata környékén újonnan épült 4 nagy szoba, 1 konyha fürdő, 30 darab állatra istálló. Front 18, hossza 80 méter, került 600.000, mostan elköl-tözés miatt 300.000 lej. Ritka alkalmi vétel, gyárnak is megfelelő. Erd. d. e. 9, d. u. 2—4. Str. Măloasă 7. portásnál. Kisebb-nagyobb házak eladók. (3541)

LEBONTOTT deszka-szín és istálló faanyaga eladó. Cal. Victoriei 135. (3545)

COSMUTA szanatóriumnál 3 × 1 szoba konyhás, adómentes ház százhat-vanezerért, Opera környékén ötven-ezerért jövedelmező ház háromszázhat-vanezerért, tíz év alatt törleszhető százezer átvehető bankadóssággal eladó. Megbizott: Str. Decebal tizenkettő. Szabó. (3549)

TÖBB lakrészből álló, ezerötszáz lejt jövedelmező házas telek gyárnegyedben kedvezően 15 ezer lejért eladó. Ovidius 7. (Irisz). Értékzni: Lillie 14. (3552)

KEVESET használt férfi szabó gép olcsón eladó. Regele Ferdinand 133. (3553)

VASKALYHA, gömbölyű, jókarban eladó. Motilor 51. Edison fodrászat. (3554)

KÉT díó ruhaszekrény kitűnő állapotban eladó. Darabja ötszáz lej. Motilor 26. (Hátul az udvarban). (3555)

CLUJ legforgalmasabb központjában biztos egzisztenciát nyújtó fűszerüzlet más elfoglaltság miatt azonnal átadó. Átvételkor cca 200.000 lej szükséges. Értekezni Lusztig, Str. Baritui 16. (f 1078)

PONYVA 2 és félszer 3 és fél alig használt és egy piaci baksátor ponyvával eladó. Gen. Poetas 17. (3561)

ELADÓ sürgősen modern ebédlő. Str. Horea 16. Breban. (3565)

ELADÓ beszercei szilva, körte. Donat 70. Rusu. (3570)

ELADÓ gyümölcsös nyaraló épülettel, villany, vízvezeték. Dorobantilor 36., emelet. (3569)

FAVAGÓ-GÉP eladó. Str. Paris No. 60. (3571)

PIANINÓT, vagy rövid zongorát pénzbe keresek. Címeket „Pianinó” jelégére. (3572)

ALLAST KERES

FÜGGETLEN urinő magányos uriember háztartásának vezetését elvállalná. Jelige: „Vidékre is”. (3526)

APOLÓNÓ akár kórházba, vagy orvos rendelőbe kisegítőnek esetleg privát betegekhez ajánlkozik. Str. Mărescu 23. szám. (3528)

KÖZÉPKORU nő jó bizonyítvánnyal házvezetőnői állást keres magányos urnál, vagy urnónél, vidékre is, románul tudok. Gen. Poetas 9. Lăposi. (3574)

JÓMAGAVISELETŰ szolid fiú bármilyen munkára elmenne esetleg házkörüli teendőkre, ki asztalos munkához is ért kosztjéért és havi kevés összegért vidékre is. Cím a kiadóban. (3576)

ROMÁNUL, magyarul beszélő bodegába kiszolgálónői állást keresek. Motilor 118. (3567)

ALLAST KAPHAT

FÉRFI kötőmunkások és spulnizó felvétetik. Helios S. A. Paris 38. (3525)

JÖLFÖZŐ komoly mindenek szakácsnő szeptember 1-re keresek. Mandula Jenőné, Str. Elisabeta 57. (3529)

KERESEK házhöz perzsaszövőlányt 1 havi munkára. Str. Brătianu 16. (3535)

ASZTALOS tanuló felvétetik. Berkovics műasztalos, Eminescu 2. (3544)

JÓ bizonyítvánnyal rendelkező takarítónőt keresünk azonnalra, esetleg lakásért. Gergely, Motilor 39., emeleten. (3539)

JÓ CSALADBÓL való tanuló leányt felvesz Solid fehérnemű üzem. Piata Stefan cel Mare 4. (3532)

TAKARÍTÓNÉT felveszek. Str. Dubălarilor 13., 1. ajtó. (f 1079)

FÜVŐS-ZENEKAR részére kezdő zenészeket keresünk, akik kellő kottaismerettel bírnak. Székely József Cluj, Calea Motilor 8. (3583)

ÜGYES kifutó leányt felvesz Gavalier festőde. C. Traian 20. (3545)

TANULÓ LÁNYOKAT felvesz Révész szalon. Str. Petru Maior No. 6. (3563)

JOBBRENDŰ, főzéshez értő zsidó háziasszonyt keresünk kisegítőnek fizetéssel, ellátással ort. kóser étkezőbe. P. Mihail Viteazul 10. (3566)

TANULÓ leány felvétetik. Stíl gyermekruhák szalon. Memorandului 17., emelet. (P 1159)

ÜGYES arrólány felvétetik. Str. Suluțiu S. Kiss. (P 1160)

KÜLÖNFELEK

AKAR JÓL ENNI, INNI ÉS MULATNÍ? Jöjjön el a Mészáros Szövetség ven dégjébe (Str. Anton Pan 14.), ahol az első díjat nyert mediási borból íhat, a legkitűnőbbben, legízletesebben elkészített ételkből ehet és legjobb cigányzene mellett táncolhat. Elsőrendű és pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér: Sziggyártó János. (f 1076)

ELVESZETT szerdán a Str. Inf. 83. és omnan az Operáig a C. Dorobantiloron egy fél disznóbőr keztyű. Megtálalója jutalomban részesül. Cal. Victoriei 81. Dr. Weisz. (3520)

ELSŐ helyen bekebelezésre keresek 20 ezer lej 6 hónapra. Cím a kiadóban. (3519)

Róza-napjára gyönyörű ajándékokat legolcsóbban vásárolhat Kerekas porcellánsarnok Cluj, Reg. Ferdinand (f 1080)

FRZSÉBETFÜRDŐBE gőz-, kádfürdő olcsó árakkal egész nap nyitva. Diákoknak, tisztviselőknél kedvezmény. (3543)

HÁROM középiskolás fiú teljes ellátást kaphat. Str. Vulcan 25. (3573)

KERTÉSZETI KIALLÍTÁS LEGFŐBB LATNIVALÓJA egy csodás nagyságu őszibarackfajta. Gyümölcse 3 DARAB 1 KILÓ. Szép, erős oltványokat előjegyzés által csak nálam szerezhető be a kiállításon is.

GRIEGER műkertész gyümölcslerakata Reg. Carol II., 37—39. (3525)

LAKAST KERES

SPORTKLUB keres klubhelyiségnek megfelelő 2, 3, 5 szobás helyiséget. Ajánlatokat „Echa” címre kiadói hivatalba küldendők. (3522)

IRODÁNAK alkalmas 3 szobát keresünk november 1-re P. Unirii-n vagy a Reg. Ferdinand felső részén. Címeket Schenker szállítási irodába. Reg. Ferdinand 33. (3531)

KERESEK szeptember 15-re szoba, konyha, speizos lakást lehetőleg külön teiken központhoz közel. Cím: Török, Hárletului 17. (3542)

KIADÓ LAKAS

KIADÓ butorozott szoba 2 személy részére. (Keresztüljáró) (Mihail Viteazul 7., ajtó 6. (3513)

KIS butorozott szoba kiadó. Str. Rădulescu 49. (3515)

2 SZOBA, konyha 800 lejért és egy szoba, konyha 500 lejért kiadó. Str. Rahovei 21. (3516)

EGY izr. fiatalembert teljes ellátással lakótársnak keresek. Kepes, F. David 7. (3533)

OKT. 1-re kiadó 2 szoba, konyha, speiz. Str. Amurg 35. (f 1074)

KIADÓ 4 és 2 szobás komfortos lakás, egybe is. Jacobi ügyvédnél, Strada Baba Novac 9-a. (3521)

SZOBA, konyha, kamara szép száraz szuterin azonnal kiadó. Stroescu 11-a. (3531)

KÜLÖNBEJARATU butorozott uccai szoba olcsón kiadó. F. David 6., emeleten. (3507)

KÉT szoba konyha, komfortos lakás kiadó. Londrei 19., jobbra. (3504)

BUTOROZOTT szoba főzőkemencével azonnal kiadó. Londrei 19., jobbra. (3503)

EGY nagy szoba vízvezetékkel, vagy kis szoba kiadó. Str. Florilor 17. (3482)

KIADÓ egy szoba, konyha, speiz azonnal. Mihail Popu 3-a. (3464)

MODERN butorozott szoba külön bejárattal kiadó. Str. Margineasa 19. (P 1152)

KIADÓ 2 szoba, elő, fürdőszoba rendelőnek, garzonlakásnak. Memorandului 4. (f 1154)

5 VAGY 4 szobás komfortos, 2 elő-szobás lakás kiadó. Str. I. C. Brătianu 28. (f 1073)

ELEGANSAN butorozott szoba, elő-és fürdőszoba használatra kiadó. Marchal Foch 21. (3542)

KIADÓ 4 szobás komfortos elsőemeleti uccai lakás nov. 1-re. P. Unirii 20. (f 1063)

VILÁGOS műhely ipari árammal, vízzel olcsón kiadó. Reg. Carol II., 92. (P 1149)

ELADÓ üzemben levő kisebb méretű örlő-malom, óránkénti három mázsa teljesítmény villanymotor és berendezéssel, vagy finanszírozó társ kerestetik. Cím a kiadóban. (2805)

FŐUCCÁBAN egészséges lakások 400, 500, 600 lejért kiadók. Anca könyv-üzlet, Str. Regina Maria 45. (3546)

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba 900 lejért kiadó. Dr. Szinetárnál Piata Mihail Viteazul 39., I. (3547)

BUTOROZOTT szoba 2 személynek kiadó. Str. Elisabeta 53. (f 1077)

KIADÓ október 1-re kertés lakás 3 szoba, fürdőszoba és konyha. Str. Gelu 28. Délután 5-től és d. e. 11-től. (3556)

UJ kétszobás komfortos magánház nov. elsejére kiadó. Drăgălina 86. (3562)

KÜLÖNBEJARATU napos, uccai csinosan butorozott szoba kiadó. Str. Amurg 39. (3560)

KIADÓ Banatului 101. számú telek 1 szoba, konyha, spájz és egy kisebb szoba nagy kerttel és verandával. (3559)

KIADÓ ötszobás, háromszobás, kétszobás komfortos lakás és irodahelyiség Dorobantilor 5. (3538)

SZÉP szoba, konyha, speiz kiadó Illorea 20. alatt. (3462)

KIADÓ földszinti szoba, üzlet, műhely, vagy irodának. Ferdinand 13. (3538)

KIADÓ vasútállomás és Dermata között 2 szoba, konyha, komfortos új lakás lej 1500 havonta. Str. Petrovici No. 9. (3564)

SZÉP uccai butorozott szoba különbejárattal és fürdőszoba használatra, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Motilor 37. (P 1150)

KIADÓ két szoba, konyha szeptember 1-re. Calea Victoriei 94-a. (P 11)

FGY szép üres szoba, esetleg fürdőszoba használatra kiadó. Kogălniceanu 6. (P 1155)

EGYETLEN ÉJSZAKA KÉT BETÖRÉST KÖVETTEK EL CLUJON

(CLUJ.) Pénteken este 9 órakor ismeretlen tettesek álkulccsal behatoltak Rusu Elisabeta, Piata Unirii 13. sz. alatti lakásába, ahonnan különféle ruhaneműket loptak el 10—12 ezer lej értékben. Ugyancsak lopás miatt tett feljelentést a rendőrségen Barta Ferenc Str. Muresan 50. sz. alatti kertész, akinél szintén eddig még ismeretlen tettesek követtek el betörést és egy télikabátot, valamint fehérneműt vittek el 5000 lej értékben. A rendőrség bünyügyi osztálya mindkét betörés ügyében megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

A ROMÁN KERTÉSZ-SZÖVETSÉG ORSZÁGOS KONGRESSZUSZUSA

(CLUJ.) Ma reggel 8 órakor ünnepélyes keretek között nagyszámu résztvevővel nyitották meg a Román Kertész Szövetség országos kertészeti kongresszusát. A kongresszus résztvevői tegnap este érkeztek a városba s nyertek elszállást szállodáikban és családoknál. Szombaton reggel 8 órakor találkozás volt a botanikus kertben, ahol az egybegyűlték a helyi kertészek által kiállított vágott-virág kiállítást tekintették meg, levonultak a prefektúra dísztermébe, ahol a kongresszus ünnepélyes kezdetét vette. A megnyitásra megjelentek a helyi előkelőségek: dr. Iuliu Hăgigan, dr. I. Grintescu, dr. E. Grintescu, A. Borza professzor és Mihael Chusulean cernauti-i egyetemi tanár. Borza professzor üdvözölte az egybegyűltöket, majd átadta a szót a földművelésügyi minisztérium és a helyi gazdasági akadémia kiküldöttének, akik hasonlóképpen fogadták az egybegyűltöket. Az üdvözlések után dr. E. Grintescu tartotta meg felolvasását a romániai kertészeti termékek fellendítésének irányelveiről, utána Korponai K. a romániai gyümölcstermelés standardizálásáról beszélt. Utána I. Grintescu tanár ismertette a hazai fertőtlenítő és műtrágya ipari termékek kérdéseit, majd 1 órakor közbéd következett. A gyűlést délután folytatják. Vasárnap ünnepélyes zászlószentelésre, a Romániai Kertészeti Egyesület alapszabályainak módosítására kerül sor, végül díszbankett fejezi be a kongresszust.

Feladatok és háztulajdonosok
MAYER ANTAL

Nyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőnyomó-gépen, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61

NAPTAR: Augusztus 30. Vasárnap.
Róm. Kath. Lim. Róza.
Urst. Rosa v. Lim. Gör. Kath.
Alex. Ioan P.

Joestét!

REMELNI NEM, DE FÉLNI IGEN

Egy esküvőn, ahol a vőlegény a hatvanon már túl van, a menyasszony azonban alig töltötte be a husz esztendő, az egyik vendég így érdeklődik egy szintén ott levő orvostól.

— Mit gondol doktor ur, ebből a házasságból lehet-e gyermekeket remélni?

— Remélni nem, de félni tőle lehet — adta meg a választ az orvos.

HELYES DIAGNÓZIS

— Doktor ur, én egy hónapig nyaralni voltam, nagyon jól éreztem magamat és mégis mióta itt-hon vagyok, folyton nyögök.

— Igen barátom. Maga most a nyaralási költségeit nyögi.

KOLLEGÁK

— Bocsásson meg kedves Nagy ur, hogy a tegnapi tárgyalás helyén tökfőjűnek neveztem.

— Ugyan kedves barátom, szóra sem érdemes, mi így is, úgy is mindig csak kollegák maradunk KARTYÁSOK

— Hogy van az, hogy maga a kártyán mindig nyer, a lóversenyen pedig veszít?

— Ja, mert sajnos, a lovakat nem lehet keverni...

Uj szórakoztató
BLĂNĂRIE PARISIANĂ
Kovács & Co.
Memorandulul 6. udvarban

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Északi, északnyugati légáramlás, keleten eső és zivatar, a hőmérséklet még egyre süllyed. Néhány helyen talajmenti fagy, különösen az északi megyékben.

— Okleveles hegedűtanárnő órákat ad. Molnárné, Strada Bucovina 16.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus 29-től szeptember 4-ig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Suc. Lukács Dénes, Memorandulul-ut, dr. Olariu D., Regina Maria-uca, Minerva, Regele Ferdinand-ut.

— Egy éves kereskedelmi tanfolyamra beiratkozás Cal. Regele Carol II. 26.

— Sirkőavatás. Néhány Nirenfeld Simon fakeskedő sirkőavatása folyó hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz megtartva az új ort. zsidó temetőben, amelyre rokonokat, jóbarátokat és ismerősöket ezután hív meg a Nirenfeld-család.

Bünteti a vízmű a háztulajdonosokat az aknaórák rongálásáért

A cluji vízmű a napokban felülvizsgáltatta az uccai csatornában elhelyezett aknaórákat és ahol rongálódást állapított meg, a megrongált órával szemben lévő háztulajdonosokat súlyosan megbüntette. Mivel alig van aknaóra, amelynek mánusa, vagy üvegje teljesen rendben lenne, nincs ucca Clujon, ahol legalább két-három háztulajdonost ne találtak volna bűnösnek. A büntetés 500 és 2000 lej között váltakozik s a vízművek ezt három napon belül akarja behajtani.

Ez a különös intézkedés általános megdöbbenést keltett s a háztulajdonosok kíváncsian kórdik, hogy a vízműveknek volt-e joga erre, vagy nem?

A vízmű a szabályrendeletre hivatkozik. A szabályrendeletnek azonban egyetlen paragrafusa sem ad alapot arra, hogy a rongálásért a háztulajdonost tegyék felelőssé. Az aknaóra rongálásával kapcsolatban a regulament csak annyit mond, hogy az kihágást képez és 500—2000 lejig terjedő büntetéssel sújtandók. Kicsoda? Természetesen a tettes és az is természetes, hogy a tettes csak

meggyőző bizonyítékok alapján állapítható meg és nem lehet önkényesen ezt, vagy amant bűnösnek mondani. Ha nincs bizonyíték és vélelmezésről van szó, akkor legkevésbé lehet a háztulajdonost vélelmezni, mert józan ésszel nem képzelhető el, hogy egy háztulajdonos felemelje a nehéz vasfedele és lemasszon egy mély csatornába csak azért, hogy eltörje az órát s ezzel kiérdemelje a büntetést. Valószínűbb az a feltevés, hogy az aknaórák javítások alkalmával rongálódnak meg s azért a vízművek, vagy azok gondatlan alkalmazottjai a felelősek.

A büntetés ellen felebbezésnek van helye az értesítés vételétől számított tíz napon belül a vízművek igazgatótanácsához. Az igazgatótanács határozata viszont a Helyi Revíziós Bizottság előtt támadható meg, ugyancsak tíz napon belül.

Sajnos, hogy a felebbezés nem függöszi fel a végrehajtást és a hírság 3 nap alatt felhajtható. A büntetés törlése esetén azonban a közben kifizetett összeget a vízmű köteles az érdekeltnek visszafizetni, vagy vizszámlájába betudni.

D. J.

10 olcsó nap Cojocnai sósfürdőben

Egy személy Lei 1300. — Két személy kétágyas szobában Lei 2500.

Napi 3-szori étlap szerinti étkezés.
Tetszésszerinti fürdőhasználat.

Lakás, villanyvilágítás, kiszolgálás és gyógytáxa. Kivételre orv. késer étkezés. — Az olcsó 10 napos kura aug. 28-án kezdődik és a fenti árak mellett októ. 15-ig megfosszabbiható.

— Hevesi Piroska zongoraművész és Pfeiffer Alfréd énektanár újra megkezdtek a tanítást. Lakásukon találhatók: Str. Memo randului 10., délelőtt 12—1, délután 5—7-ig.

— Megjelent a Kertgazdaság augusztusi száma. Bő tartalommal, színes kivitelben megjelent a Kertgazdaság második évfolyamának 8-ik száma, amelyet érdekes cikkek, közlemények és képek emelnek. Különös említést érdemelnek az Ősziarack termelés Oradean Nyárvégi teendők a gyümölcsösben és szőlőkben című cikkek, valamint Kertgazdasági és virágkertetési tanácsok, továbbá a címlapon levő kép, amely korai „Ford” Ősziarackot mutat be természetes nagyságban és színben, az oradeai termelők büszkeségét.

— Mussolini vezette első nap az olasz hadgyakorlatokat. Az olasz hadgyakorlatok első napjáról, az olasz rádió részletes jelentésben számol be. Két hadsereg, a vörös és a kék áll egymással szemben. A vörös hadsereg támad, azonban a kék előretolt állásai tartják a vonalat, amíg a csapat zöme kellő állásokat tud magának kiépíteni. Mint érdekességet említik meg, hogy az első napi hadgyakorlatot Mussolini irányította és Victor Emanuel olasz király, mint az első vadászrezred parancsnoka a miniszterelnök rendeleit pontosan teljesítette. Meglepő volt az az új módszer, amellyel az utászok és hidászok percek alatt egy 10 méter széles szakadék fölött hídát építették.

— Csak két napig látható a Botanikus-kert virágkiállítása. Amint ismeretes a Romániai Kert. Egyesület Ardeal részi fiókja országos kongresszust hívott össze Clujra. Ezzel az alkalmattal kapcsolatosan, egy nagyobb szabású virágkiállítást is rendeznek, amelyen az ország virágujdonságait mutatják be. Az egyesület vezetősége ebből az alkalomból lehetővé tette, hogy a város amatőr kertészei és virágbarátai is ezen virágujdonságokat és kollekciókat megtekinthessék. A kiállítás megtekintése ingyenes. A Botanikus kertbe való belépésre a szokásos 5 lej kell fizetni. A kiállított virágujdonságok e hó 29—30 (szombat, vasárnap) reggel 9-től este 7-ig láthatók.

— Iskolai beiratások. A Strada Berthelot 8. szám alatti ort. izr. elemi iskolában a beiratások szeptember 1—10-ig eszközölhetnek. A beiratást igazoló nyilatkozatot a szülőknek ezidén is személyesen kell benyújtaniuk a körzeti állami iskola igazgatójánál. Fontos tehát, hogy mindenki pontos időben jelentkezzen. Az Iskolaszék.

— Iskolai és óvodai beiratások. A Regele Ferdinand-ut izr. elemi iskolába és óvodába a beiratások szeptember 1—8-ig eszközölhetnek napoként délelőtt 9—1, délután 4—6-ig. A beiratást igazoló nyilatkozatot a szülőknek ezidén is személyesen kell benyújtaniuk a körzeti iskola igazgatójánál. Fontos tehát, hogy mindenki idejében jelentkezzen és a fenti napokon irassa be gyermekét a hitközségi elemi iskolába, illetőleg az óvodába. Az Iskolaszék.

— Vásárhelyi János püspök bucsuvétele a helybeli ref. egyházközség alsóvárosi parochiájától. Amint megirtuk Vásárhelyi János erdélyi református püspökké lételeével megváltik 15 éven át viselt alsóvárosi papi tisztétől s hivatalától való megválása és hivatától való búcsúzása napjára az egyházközség f. hó 30-át tűzte ki a rendes istentisztelet keretében. Ez ünnepi esemény alkalmul szolgál az egyházközség tagjainak, hogy kifejezést adjanak hön szeretett és nagybecsült lelkipásztoruk iránti hálájuknak és köszönetüknek mindazokért az áldásokért, amikben Isten az ő hűséges lelkipásztori szolgálata által részesítette őket. Az egyházközség nevében Tárkányi György főgondnok és Zagoni Szabó Mihály parochiális köri gondnok fognak kifejezést adni a hívek ragaszkodásának és szeretetének. Ez ünnepi alkalommal egyben parochia nélküli rendes lelkész állásába is megtörténik beiktatása. Vásárhelyi János püspöknek. Az ünnepélyen karénnel résztvesz a külvárosi földész-dalárdák mindenike. Az isten tisztelet a rendes időben, 10 órakor kezdődik.

DAVILA
SZINKÖR MOZGÓ
Sylvia Sidney

Izgalmas gangsterfilme.

ANGYAL

AZ

ALVILÁGBAN

Magyar felirattal!

— Iskolai hír. A református egyházközség ezúton is felhívja az érdekelt szülők figyelmét, hogy elemi iskolába a beírás szeptember hó 1—10-ik napjáig történik. Az egyházközség figyelmezteti egyben a szülőket, hogy igyekezzenek szeptember 1-től 5-ig beírni gyermekeiket, hogy a szükséges bejelentések idején elintézhethetők legyenek.

— Beiratás az unitárius leányiskolába. Az unitárius elemi leányiskolában a beírások folyó év szeptember 1—10. napjain lesznek. Beiratkozhatnak bármilyen felekezetű magyar nemzetiségű leány-növendék, ki a folyó évben a 7-ik életévét betölti. Tandij unitárius növendék után évi 200 lej, más valásu után évi 400 lej. Szegénysorsu unitárius növendékek irásbeli kérésük alapján tandijelengedésben is részesülhetnek. Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy gyermekeiket ezen idő alatt annál is inkább irassák be, mert 10-iké után a törvény értelmében beírni nem lehet felekezeti iskolába. Felvételnél szükséges okmányok: 1. Keresztlevél. 2. Születési bizonyítvány az anyakönyvtől. 3. Oltási bizonyítvány.

Sulyosan megverték a zendülőket Irunnál a kormányhű csapatok

**Fellázadt a felkelők sorai között harcoló idegenlégió egyik ezrede
Egy kormányhű ezred elfogását jelenti a La Coruni rádió**

A két nappal ezelőtt kezdődő óriási csata Irunnál egy időre pillanatnyilag befejeződött. A kormány elkeseredett harcok után visszaverte a felkelők csapatait, amelyekből különösen az idegen legionisták tűntek ki. A harc hevességére jellemző, hogy az egyik idegen legionista osztagból, amely 350 katonából áll, összesen 28 ember maradt meg. De ezek csekély számuk ellenére tovább folytatták az elkeseredett küzdelmet.

FELLÁZADT EGY IDEGEN LEGIONISTA EZRED A ZENDÜLŐK ELLEN

Madridból jelenti a Havas-iroda, hogy hiteltérdemlő helyről nyert értesítés szerint Torció közelében egy idegen legionista ezred fellázadt a felkelők ellen, a tiszteket agyonlőtték és kimondták a légió feloszlását. Ez az ezred egy marokkói csapat, amelynek székhelye Ceuta volt.

A madridi kormány jelentése

arról számol be, hogy a felkelőknek a tegnapi nap folyamán csupán Aragonia néhány falvát sikerült elfoglalniuk, ezzel szemben igen sok helyen súlyos vereséget szenvedtek.

Barcelónai jelentés szerint a kormánycsapatok Mallorcán mindinkább a sziget belseje felé szorítják a felkelőket.

MIT JELENT A ZENDÜLŐK RÁDIÓJA?

Barcelónai közlés szerint a melynek jelentését később a burgosi rádió is megerősítette. Toledo mellett Calzoba határában egy idegen legionista felkelő hadseregnek sikerült körülfognia és lefegyvereznie egy elszigetelten előre haladó kormányezredet. Ebből az alkalomból azonban előbb heves harcok folytak, az ezred csak azután adta meg magát, miután 200 katonára esett. A felkelők jelentése szerint Irunnál a harcok

igen hevesen folynak. A felkelők vesztesége, azoknak jelentése alapján 30 halott és 120 sebesült.

HÉT TÁBORNOKOT ÉS 120 ARISZTOKRATA ASZ- SZONYT VÉGEZTEK KI

De Lano zendülő tábornok jelenti, hogy Madridból érkezett hír szerint a madridi anarchisták hét tábornokot és 120 arisztokrata hölgyet gyilkoltak le. A jelentés szerint a kivégzettek között van Bayo őrnagy is, aki felakarta lázítani a madridi hadsereget a kormány ellen.

EJJELEI CSATA A FRAN- CIA-SPANYOL HATÁRON

Iratouból érkezett jelentés alapján a Havas közli, hogy szombat-est virradó éjjel 11 órakor a zendülők élénk tüzelésbe kezdtek, amely egész éjszaka tartott. A kormánycsapatok viszonzták a tüzelést. A halottak és sebesültek számát még nem sikerült megállapítani a sötétség miatt.

„SZENZÁCIÓS“ LELEPLEZÉ- SEKET AKAR TENNI COROIU A HIRHEDT HARAMIA

(BOTOSANI.) Tegnap munkában jelentettük, hogy Coroiu nak, a hírhedt banditának perét október elsején tárgyalják. A Coroiu-ügynek ezzel koránt sincs vége, mert Coroiu a börtönben sem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy beszéltesse magát és hogy a sajtót ne foglalkoztassa. Coroiu ugyanis számtalan kérelmet adott be az ügyészséghez, a táblához és a Semmitőszékhez, amikben sulyosan megvádolta a botosani börtön igazgatóját, aki szerinte sulyosan vétett a törvények ellen, az igazságügyminisztérium vizsgálatot indított ebben az ügyben, azonban megállapította, hogy Coroiu állításai közül egyetlen szó sem igaz. A hírhedt bandita azonban nem adta fel a harcot, mert újabb kérvénnyel jelentkezett és kérte, hogy szállítsák Jasiba, hogy az ottani tábla főügyészének „szenzációs“ leleplezéseket tegyen. Nem valószínű azonban, hogy Coroiunak ezt a kérését teljesítsék.

— ELVESZETT nagy sárga tehén. Nyomravezető 500 lej jutalmat kap a Hitelbank raktárában.

— **Enődítés lesz Elba szigete.** Jelentettük, hogy Mussolini olasz miniszterelnök meglátogatta Elba szigetét. Jól informált körök tudni vélik, hogy Mussolini azért látogatott el Elba-szigetére, mert a szigetet tengeri és légi flotta bázissá akarja kiépíteni. Ugyanazon körök azt is tudják, hogy a munkálatokat még a jövő hónap elején már meg is kezdik és a jövő év közepéig a munkálatok befejezését is nyernek. Az építő munkálatok során lerombolják azt a házat is, amelyben I. Napoleon Elba-szigeti száműzetése alkalmával lakott.

Elköltöztetés miatt ELADÓ MODERN VILLA.

Str. Regală No. 36.

Házkutatás a londoni szovjet- követségen

(LONDON.) Az angol sajtó élénk tárgyalja ma a Szovjet-Oroszországban lejátszódott eseményeket. Megerősítik Putna tábornok letartóztatását és annak körülményeit is közlik. E szerint Putna tábornok szabadságát töltötte Moszkvában és elutazása előtt éjjel azonban a GPU emberei jelentek meg lakásán

és letartóztatták. Ugyancsak szovjet detektívek jelentek meg a londoni szovjet nagykövetség épületében, ahol átvizsgálták a követség személyzetének magán levelezéseit is. Odeskylt, a londoni szovjet nagykövetség helyettes vezetőjét sürgősen Moszkvába hívták.

Vásárhelyi református püspök bemutatkozó látogatása Anghelescu közoktatásügyi miniszternél

(CLUJ.) Vásárhelyi János református püspök dr. Laár Ferenc és dr. Illés Gyula egyházkerületi tanácsosok társaságában bemutatkozó látogatást tett Anghelescu közoktatásügyi miniszternél. A miniszter igen előékenyen fogadta a püspököt, aki megválasztása alkalmából meglepetéssel köszöntött. Vásárhelyi püspök a miniszter támogatását kérte a református egyházi ügyekkel kapcsolatban Anghelescu ígéretet tett arra, hogy az egyházak munkáját mindenkor támogatja.

A püspök ezután bemutatta a miniszternek a Bethlen-kollégium-

nak, illetve a ciombordi gazdasági iskolával kapcsolatosan rendezendő lelkesítő tanfolyam tervezetét és kérte annak tudomásul vételét.

A küldöttség Calinescu és Bradisteanu vezérigazgatóknál tett látogatást. Bemutatta az Aiud városában szeptember 10—11 napjain tartandó lelkesítő értekezletnek, valamint Calvin reformátori műve megjelentésének négyszázados évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségek tervezetét. Az ünnepségeken előreláthatólag a közoktatásügyi miniszter is képviseltetni fogja magát.

Elfogták az aiudi fogházból megszökött 11 évre ítélt betörőt

(CLUJ.) A rendőrség tegnap éjszaka szokásos inspekciós körutját tartotta a városban. Ennek folyamán sikerült letartóztatni egy Balan Dumitru nevezetű egyént, aki de-

tektívnek adta ki magát és a Str. Londrei éttermeiben és kocsmáiban záróra inspekciót tartott. Természetesen bizonyos összegért hajlandó volt „szemet hunyni“ a záróra

Jöjjön velünk

WIENBE

A MINTAVÁSÁRRÁ

luxus autókkal. 2 napi
utazás Budapestre

KOLLEKTIV UTLEVÉL

Értekezni szerdán (szept. 2)
delig. Clujon:

ECONOMIA (P. Unirii 23.) és

MEZEI (P. Unirii Városháza.)
menedzserirodákban.

tullopása miatt. Az áldetektívét be-
szállították a központi rendőrségre,
ahol kiderült, hogy azonos azzal a
Balan Dumitruval, aki többrendbeli
bűncselekmény miatt 11 évi fegy-
házat kapott, a büntetésnek egy ré-
sét az aiudi fogházban töltötte le,
ahonnan azonban megszökött és
nyomtalanul eltűnt. Szökése után
Clujra jött, ahol kisebb lopások és
szélhámosságok közben két nagy-
szabású betörést követett el. Nem
tudja megmondani, hogy a betörése-
ket, hol hajtotta végre, azonban
több lopott tárgyat találtak nála,
amelynek alapján remélik, hogy a
károsultak személyazonosságát si-
kerül megállapítani. A veszedelmes
betörő egyébként Prundul Bargau-
lui községbe való.

SZEPTEMBER 7-ÉN ÉRKEZIK CONSTANTARA AZ ANGOL KIRÁLY

(STAMBUL.) A török sajtó
megerősíti azt a hírt, hogy VIII.
Edward angol király szeptember
4-én Istambulba érkezik, ahol 2
napon keresztül Kemal Atatürk tö-
rök köztársasági elnök vendége
lesz. Innen az angol uralkodó Ro-
mánia felé indul és Constantára
szeptember 7-én érkezik meg. Ed-
ward király I. Károly öfelseje
vendége lesz.

— WALD RENÉE zeneakadémián
végzett zongora tanárnő tanítását
legújabb módszerrel újból megkezd-
te. Str. Octavian Goga 7.

— Spanyol torpedóromboló
végveszélybe sodort egy görög
hajót. Galatiból jelentik: Az itte-
ni kikötő parancsnoksághoz érke-
zett jelentés szerint a Gibraltár
öbölben súlyos tengeri katasztró-
fa történt. A Dionisios Stathatos
nevű görög hajó, amely eddig a
Dunán és a Fekete-tengeren köz-
lekedett, a gibraltári szorosban
összeütközött egy spanyol torpe-
dó rombolóval. Az összeütközés
után a torpedó romboló nyomta-
lanul eltűnt, otthagya teljes bi-
zonytalanságban a sülyedni kezdő
hajó legénységét. A görög hajó
S. O. S. jelzéseire a gibraltári
öbölből több angol cirkáló sietett
a veszélyben levő teherszállító
gőzös segítségére.

— Kommunista központot lep-
lezték le Varsóban. Varsóból ír-
ják, hogy a lengyel rendőrség
több városban kommunista össze-
esküvőket leplezett le. Varsóban
a rendőrök leleplezték a kommu-
nisták ottani szervezetét, behato-
tak és házkutatást tartottak a
Stalin-csoport gyülekező helyein,
ahol két kommunistát le is tar-
tóztattak. Házkutatásokat tartot-
tak még egyes munkásvezérek
lakásán is, mert az a hír terjedt
el, hogy összeköttetésben állnak
az orosz kommunistákkal. Ugyan-
ilyen módon járt el a rendőrség
Lodz városában is.

A gőzkazán túlhevült... robbanás fenyeget!

Írta: Halász József.

1.

Az európai hatalmak óriás csizmákkal rohannak a végső kifelé. Végső kifejlődés? ... A kultúraért és civilizációért aggódó lelkek mélyén ott remeg a rettenő kérdés: „háború vagy béke?” Ha a jelenségeket lemérjük, csak borulatóan felelhetünk a keserves kérdésre. A különböző államok nem azért fejtenek ki erejükön felüli munkálkodást hadseregeik növelése terén, az ágyugyarak, a löszérűzemek, a repülőgépgyártó telepek, a vegyi laboratóriumok nem azért dolgoznak éjjel-nappal, hogy azután gyártmányaikat muzeumokba, vagy ócskavas telepeken helyezték el...

Ime néhány adat: Anglia két esztendő óta fontsterlingekben is milliárdokra rugó összegeket költött hadi és légiflotta, valamint szárazföldi hadserege erősítésére. Franciaország e téren megelőzte Nagybritaniát. Szovjet-Oroszország évi költségvetésének ötven százalékát fordította katonai erejének fejlesztésére. A német birodalom két esztendő alatt pótolta mindazt, amit a békeszerződések óta hadserege fejlesztése terén elmulasztott. Alig néhány hónappal ezelőtt vezették be a kötelező katonaszkolást és most Hitler egyetlen tollvonására megduplázták a hadsereg létszámát. Jólformált katonai körök szerint a harmadik birodalom tényleges bérelőtszáma egymillió 300 ezer ember lesz ezek után. Olaszország természetesen semmiféle téren nem maradt el ebből a koncertből, hogy a különböző közép- és kisebb államokat ne is említsük. Amerikai és angol statisztikusok hozzáférhetőleg adatok alapján — mert hiszen a tényleges számokról hallgat a krónika — azt állítják, hogy az európai államok egyetlen esztendő alatt közel harmincmilliárd fontsterlinget, vagyis lejben kifejezve: három billiót költöttek hadikészülődésre.

2.

Hová vezethet ez? Az olvasóra bizzuk a kérdés megoldását. Most inkább azokra az okokra próbálunk rámutatni, amelyek a szörnyűsleges eredmények előidézői. Anglia egészen három évvel ezelőttig kétségen kívül a leszerelés gondolata jegyében irányította külpolitikáját. Csak hogy jószándéku terveit különböző államok elkitűzése keresztelte. Legelsőbbban a szovjet ázsiai mozgolása volt súlyos tehertétel számára. Most ne essék szó arról, hogy mennyi része volt Angliának a német imperialista álmok nagyraemelésében. Csak azt szögezzük le, hogy a harmadik birodalom megállítására óta hol nyílt, hol burkolt formában súlyos veszedelemeket jelentett London világbirodalmi dekeire. Azután Olaszország parmatigénylési tervei nehezítették a Downing Street urainak lelkét. A fasiszta Olaszország egyre komolyabban zavarta Földközi tengeri köreit. Ez a veszély a keleti csatorna szempontjából is komolyan idegesíthette az angol elöljárókat. Franciaország seregét szintén a katonailag mind nagyobb erősödő Németország tette

tűzpróbára. A szovjet is ugyan csak a németekben látja legigazibb ellenségét... Ime nagy általánosságban ezek azok az okok, amelyek az eddig elképzelhetetlen méretű fegyverkezést elindították. Pontosán meghatározva tulajdonképpen két okra vezethető vissza az őrült fegyverkezési verseny: 1. Az azonos világszemléletű imperialista-kapitalista államok vetélykedése gyarmatokért és piacokért. 2. A korlátlan haszonra törekvő tőkés termelési rendszer féltékenysége az Oroszországban testet öltő kollektív társadalmi formával szemben.

3.

Az új középeurópai blokk kialakulásával az európai államok megint két egymással szembenálló, egymást ellenségesen kémlelő csoportra oszlottak. Azért a látszólag összetartozó csoportok között sem dühöng tulságosan az egyetértés. Vegyük példának okáért a spanyol polgárháborúval kapcsolatosan felvetett semlegesítés kérdését. Páris ajánlatára tudvaleg a különböző országok kimondták, hogy sem a madridi hivatalos kormány, sem a zendülő csapatok részére nem szállítanak hadianyagot. Hosszu hetekig azonban se Berlin, se Róma nem akart nyilatkozni a semlegesség ügyében. Ugy látszott, hogy egységes irányvonal vezeti a németeket és az olaszokat ebben a kérdésben. Azután hogy, hogy nem: Hitler minden átmenet nélkül elfogadta a francia javaslatot. Mussolini egy darabig tartózkodó magatartást tanusított, de végül is a legnagyobb meglepetésre súlyosabb feltételek nélkül ő is hozzájárult a semlegességi tervezethez. Diplomáciai körökben már akkor híre járt, hogy bizonyos ellentétek merültek fel a két fasiszta állam vezetői között. A Times, Manchester Guardian, Daily Telegraph és még néhány igen komoly angol lap megírta, hogy Róma féltékeny a németek hatalmi előretörésére. Legkevésbé látna szívesen, hogy a német birodalom akár Spanyolországban, akár a Földközi tengeren megvethesse a lábát és egyelőre nem látható időpontban veszélyeztethesse az olaszok érdekeit.

4.

A világsajtó különbözőképpen próbálta magyarázni a tizenhat egykori szovjet vezér kivégzését. Elvi ellentétek, hiusági kérdések, személyes bosszu stb. Ebből is, abból is, valami csakugyan hozzá-

járult Zinovjev, Kamenov és társaik tragikus sorsához. A legperdöntőbb ok azonban a világpolitika legújabb alakulásában keresendő. Egyet nem árt tudni: A kivégzettek egytől-egyig az ugynevezett megmenekülő, százszázalékos bolsevisták közül valók voltak. Vagyis: mindenre való tekintet nélkül folytatni akarták azt a politikát, amely a világ forradalmasítását tűzte ki maga elé végső célul. Más lapra tartozik, hogy ez a politika közvetve, de végeredményében elősegítette a fasiszta tendenciák megerősödését. Most azonban nem erről akarunk beszélni. Tény az, hogy Szovjet-Oroszország kényszerű külpolitikái okok miatt a legutóbbi esztendő során számos engedményt tett a polgári beidegződési államoknak. Moszkva nagyon jól tudja, hogy közte és a kampóskeresztos Berlin között egyszer még véres leszámolásra kerülhet a sor. Azután a Távolkeleten mindinkább előretörő Japán is súlyosan fenyegette a szovjet ázsiai érdekeltségeit. Ezért költötték költségvetésük felét, sőt még annál is többet a vörös hadsereg fejlesztésére.

5.

Am akármilyen erős is a szovjetek hadserege, egyszerre két fronton felvenni a harcot mindenképpen kockázatos lenne a számára. Moszkva tehát szép szelíden kezdett lemondani a világ forradalmasításának tervéről. Páris a németektől való rettegés arra bírta, hogy elfogadja a bolsevista Oroszország baráti kezét. Tagadhatatlan, hogy a mai orosz hadsereg semmiképpen sem hasonlítható össze a cári korszak haderejével. Mégis Franciaország igazában csak úgy vélte biztonságosnak a helyzetét, ha Anglia támogatását is biztosíthatja a német birodalom esetleges támadásával szemben. Csak hogy London a legutóbbi időkig idegenkedett attól a gondolattól, hogy harmadiknak odatársuljon Páris és Moszkva együtteséhez. Pedig a szovjet többször felajánkozott és ígéretet tett arra, hogy a brit impérium köreit nem fogja zavarni. Igen ám, más a diplomácia és más a Komintern. A bolsevik tábor kebelében már hosszabb idő óta súlyos ellentétek kavargtak. Annakidején Trockijnak is azért kellett száműzetésbe mennie, mert szembehelyezkedett Sztalin látszólagos, vagy tényleges megalkuvó politikájával. Orthodox bolsevisták és a belső és külső engedményekre hajlandó re-

Fajtszta
külföld
ment

BOROK

LEGOLCSÓBBAN

csak a termelőnél

CCUJ, Str. R. Maria 34.

formisták között ez volt a vita tárgya: „továbbhaladni a világ forradalmasítása terén, vagy pedig konzerválni az eddig elért eredményeket és a szovjet szűkebb határai között menteni a menthetőt”. A diktátorok nem érdelegnek. Látjuk két esztendővel ezelőtt, hogy milyen sorsra jutottak azok a német kampóskeresztos vezérek, akik Hitlerrel szemben az eredeti program százszázalékos beváltását követelték. Tudjuk, hogy Rhöm kapitánnyal együtt közel kétszáz egykori potentát harapott a fűbe. Noshát: ugyanez ismétlődött meg most Szovjet-Oroszországban is. Sztalin, hogy alátámassza Litvinov külpolitikáját, vagyis, hogy egy alapos rendszer-változás dokumentumát szolgálta Párisnak és Londonnak egy szerűen halomra lövette egykori fegyvertársait...

6.

A legutóbbi napok eseményei még inkább megmutatják, hogy milyen közel sodródtunk immár egy új világháború örvényéhez. Ugyancsak Sztalin mondotta a minap a vörös hadsereghez intézett rádióbeszédében: „Minden pillanatban el kell készülnünk arra, hogy a testi épségeket, sőt az életüket is kockára kell tegyék a proletár hazáért.” Ezek nem ok nélküli szavak. A harmadik birodalom urai egyáltalán nem rejtik véka alá abbéli szándékukat, hogy előbb-utóbb kenyértörésre vigyék az ügyet Szovjet-Oroszországgal. Ezért szállították le Oroszországban a sorozási kórházát és növelték meg szinte kétszeresére a vörös hadsereget és ugyancsak azért rendelte el Hitler a katonai szolgáltnak két esztendőre való fel-emelését. A Führert talán egyéb is készítette elhatározására. Varsó tudvaleg az utóbbi hetekben élénk érdeklődést kezd megint Franciaország felé tanusítani. A lengyel katonai segítség tehát meg lehetőséget kétségesé vált Berlin számára. Azután középeurópai vonatkozású terveikben zavarja a németeket — az olaszok érzékenysége. Rómanak elsőrendű érdekei fűződnek ahhoz, hogy a Duna-medencében minél erőteljesebben megvethesse a lábát. Igen, de Berlin egyáltalán nem mondott le a „Drang nach Osten” célkitűzéseiről. Már pedig kelet felé ugyan csak a Duna-medence vonulatán át vezet az út. Az ősi Ister partjain is összeütköznek a német és az olasz érdekek. Ez magyarázza meg, hogy Berlin a legnagyobb áldozatokra is hajlandó Ausztria és Magyarország, továbbá Bulgária barátságának biztosításáért... A világpolitika gőzkatlana túlhevült. Minden pillanatban robbanással fenyeget. Próféta legyen, aki meg tudná mondani, hogy mit tartogat Európa népei számára a legközelebbi jövőendő?

— HALÁSZI MUNKARUHAI, orvosi köpenyegei a legjobbak, 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

OPERA MOZGO

Magyar feliratok!

Szombat vasárnap

1. helyen legnagyobb filmje!

KARENIN ANNA

Fősze-
rephben

GRETA GARBO

Helyárak 10 és 20 L.
Előadások 3, 7, 9-kor

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelleg, vagy cím nélküli hirdetések bevételei díja 5 Lei Hirdetést az annapi megjelenésére d. e. 11 óráig, csütörtöki számba szerdán, vasárnapiba szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak porfóztott jellegű leveleket fogadjunk. - Válaszokat a levelekre csak a legkésőbbi számban adjuk meg. - Hívatalsos óra reggel 8 óráig, este 7 óráig.

LEVÉLEZÉS

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZETEK ROSNER ORAS, ÉKSZERÉSZ CLUJ. REGELE FERDINAND 114. TAKARÉKOSÁGI KÖNYVECSKÉRE KISZOLGALOK. (f 980)

GYERMEKKOCSIK, nyugágyak legolcsóbb árban Bodner áruházban. C. Victoriei 5. (f 928)

EGYETEMI diplomás keresztény fiatal ember magasabb karrier felépítése érdekében kölcsönös szimpatia esetén házasságot kötne vagyons, intelligens hölgyvel. Családtagok irjanak „Ügyvéd” jellegre. (3511)

31 ÉVES izraelita árvalány férjhez menne némi hozománnyal és kelengyével jobb iparoshoz, vagy kereskedőhöz. Teljes című levelekre válaszolok. Levelet „árva” jellegre. Kalandorok kíméljenek. (3502)

MELYIK uriember kölcsönözne korrekt urinőnek tízezer lejt. „Visszafeletem” jellegre. (3486)

28 ÉVES intelligens izraelita, magas művészi ember, Bucuresti beosztott hivatal tisztviselője havi 12.000 lej fizetéssel keresi jócsaládból való vidám, jóléti, románul tudó és hozománnyal rendelkező izraelita lány ismeretséget. Leveleket „boldog otthon” jellegre. (3406)

ADÁS-VETEL

PARCELLÁK eladó Str. Regala tején. Fajgyümölcsös nagy természettel, villany, kanális, járda. Elsőrangú tőkebefektetés. Értekezni Gáliszternél, Grădiniilor 9. (3120)

VAN eladó, beraktározandó butora? Legjutányosabban veszek, eladok mindenféle butorokat. Rosenberger butorkaktár. Cal. Victoriei 25. (2404)

ELADÓ ház. Str. Minerilor 31. szám. (3302)

LEBONTÁSRA kis ház OLCSÓN eladó. Értekezni: Calvin 14. (3391)

JÖLMENŐ mézárászok családi okok miatt eladó. Bövebbet Str. Petrovici 7. szám. (3361)

Kézpénzért is

és betti 50 lej részletfizetésre vehet és re. delesre készített fel saját ü. emükben előadott női és férfi cipőket

ARCO cipőkereskedelmi vállalat CLUJ, Str. Dubălarilor 13.

VENDEGLŐI nagy főzőkemence eladó. Str. Clocas 8. (3466)

BETEGSEGÉLYZŐ és irasotthon bélyegek 1935-36. évi kaphatók Tulics üzletében, Str. Rugului 10. (3452)

ELADÓ kombinált dió háló feltűnően olcsón. Baritui 8. Asztalos. (3470)

EGY jókarban levő mély gyerekkocsi eladó. Str. Nouă 34. (3489)

BEVEZETETT divat és konfekció üzlet centrumban átköltözés miatt átad. Érdeklődők adják le címüket „kedvező feltételek” jellegre. (3489)

ELADÓ ház, 20 fm. munkaterem, és iroda, kisebb gyárnak alkalmas. Calea Traian 84-a. (3495)

NAGYON jóhangú nécsi zongora eladó. Marechal Foch 68. (f 1071)

ELADÓ Str. Grădiniilor 4-a telek. Felvilágosítás Str. Bisericei Ortodoxe 15. (2777)

20 MÉTER front 20.000 lejért! Nagyobb parcellák is. fizetési könnyítések. Ért. Regala 52, telefon 475. P 1051

BETEGSEGÉLYZŐ új bejelentő nyomtatvány és bélyeg kapható a betegsegélyzővel szembeni dohánytőzsdében. (f 1049)

DIÓFAHALÓ jó állapotban eladó. Str. Octavian Goga 1., ajtó 6. (3317)

2 SZOBÁS konyhás családi ház azonnal eladó. Cim a kiadóban. (3332)

5 AJTÓS nagy tükrös gardero székény, más egyéb butorok eladók. Calea Victoriei 6. Özv. Goldsteinné. (1130)

ELADÓ 2 hónapos, nagyon ritka színű tiszta faj „dog” kutyakölyök. Andrei főhadnagy, Str. B. Deleanu 2-e. (3568)

ATADÓ FÜSZERÜZLET italmérési és trafik engedéllyel. Cim a kiadóban. (3395)

ELADÓ ház hely Str. Tunarilor. Erdőkölöni Cal. Marechal Foch 18. Muresan. (3400)

ELADÓ szoba, konyha, verandás új ház a Chintăului vámtól 5-ik ház jobbra, 30.000 lej készpénz, a többi Dermata adóssággal átvehető. (3374)

MAGAS árban veszünk használt férfiruhákat, női, férfi, téli, őszi kabátokat, bundát, bőrkabátot, trenchcoatot, diákruhát, cipőket stb. Bizományi eladásra mindent elfogadunk „Balcan” bazár Iuliu Maniu 6. (f 951)

SUNBEAM márkájú jókarban levő tura motorbicikli 500 cm.-es eladó. Bucovina 14. (3402)

BOROSHORDOKAI jó állapotban keresnek 500-1000 literig. Magura borkaktár Regina Maria 24. (3410)

SPLENDIDNÉL Viteazul 4 udvarban harisnyák, bluzok, kombinék, ingek, zoknik gyári árban. (2721)

FÜSZERÜZLETBERENDEZÉS azonnal eladó. Muncitorilor 44. (3435)

KERESEK bérbe jókarban levő hímzésre alkalmas central babin gépet. Ajánlatokat „sürgős” jellegre a kiadóba kérek. (3310)

JÓKARBAN levő modern gyermek-kocsi, egy üzleti szekrény eladó Cseknél, P. Unirii 22. (3306)

ELADÓ la Vama feleacului új épület. Megfelel malomnak, gyárnak, műhelynek, több lakó szoba, vendéglő, tekepálya, kert, nagy terület, 250.000 lej. Câmpian. (3505)

ELADÓ sürgősen 500 négyzet m. területen új ház, 2 nagy szoba, konyha, speiz, veranda, viz. Ára 100.000 lej. Értekezni Str. Oăsanu 125. (3300)

ELADÓ Clujon Reg. Ferdinand 69-a szám alatti ház. Értekezhetni: Burtha ügyvédnél, Cuza Voda 14. sz. (3498)

OLCSÓN eladó 1000 m.-es telek faházzal, 25 méter fronttal. Ért. Someşeni országút, 3 és fél km.-nél betérni jobbra Tőkés Györgynél. (3496)

KIS családi ház eladó. Str. Asachi 2. (3485)

ELADÓ két klarinét „A”, „B” és egy gitár. Str. Mierlei 5. (3475)

UJ keményfaháló, fényezett, nagyon olcsón eladó. Petru Rareş 10. (3470)

KERTGAZDASÁG felszerelve és bevezetve 11 holdon 5 szobás családi házzal és melléképítményekkel eladó. Str. Sitarilor 9. Bogdán-telep. (Dombul rotund mellett). (3469)

ELADÓ hidraulikus prés gép kifizetetlen állapotban. Értekezni Reg. Carol II., 8-1, 3-6-ig. (P 1148)

3 + 1 lámpás üzempépes hálózati rádió hangszóróval olcsón eladó. Baron L. Pop 10. sz., földszint. (3491)

CSERÉP legjobb és legolcsóbb az élesdi, kapható Mundus építkezési anyag, fa és tűzifa raktárban Cal. Decebal 17., ahol mindenféle anyagok legjobban és legolcsóbban beszerezhetők. (f 1052)

ALLAST KERES

KÖNYVELÉSBEN, irodai munkákban nagy gyakorlattal rendelkező és borszakmában jártas 34 éves férfi, ki 3 éve állás nélkül van, bármilyen alkalmazást keres. Cimeket a kiadóba kér. (3493)

ARVA urileány elemene intelligens családhoz bármilyen munkára. Cim a kiadóban. (3490)

VIZ, villanyhoz értő gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. Lizevi 39. (3379)

GARANCIÁKÉPES fűszer kereskedő állást vállalna gyárvállalatnál raktárnoki, vagy hasonló szakmában „200 ezer lej” jellegre. (3499)

ALLAST KAPHAT

GYERMEKSZERETŐ mindenest keresek. Gratz, Reg. Ferdinand 59. (f 1052)

SZAKKÉPZETT kötőnőket, varrókat és férfimunkásokat keresek. Strada Clocas 8. Sport kötöttáru-gyár. (3467)

MINDENES szakácsnőt és egy bejárónőt keresek éves bizonyítvánnyal szeptember 1-re. Str. Gojdu 4., II. em. (3430)

ONÁLLÓAN dolgozó segédleány felvétetik női divatszalonba. Ugyanott gyermekszertető mindenest jó fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. (3487)

MINDENES szakácsnét azonnalra felveszek. Reg. Maria 34. sz., II. emelet. (3492)

TANULÓ leányokat felvesz a Polytófió műterem. Piata Unirii 12. (P 1150)

JÓL főző mindenest szakácsnőt keresek. Cim a kiadóban. (f 1145)

SZALLODAI takarítónő felvétetik. Ugyanott egy lány konyhára. Cim Piata Gării 8-a. Restaurant. (3270)

KONZERVATORIUMI tanulónő keresek aki 10 napra vidékre menne összhangzatban óra adás céljából ellátás és utiköltség ellenében. Értekezni: Str. Samueli Micu 5. (P 1123)

PERFEKT mindenest szakácsnő keresetetik. Str. Văii 5., földszint. (Munkás-mozi mellett). (P 1157)

GYAKORNOKOT kereskedelmi iskolát végzetten, román, német, magyar nyelvtudással alkalmazunk. Ajánlatokat „Gyárvállalat” jellegre. (f 1034)

INTELLIGENS izraelita nevelőnő, mely gyermekeimnek az iskolai feladatokban kisegítene, fizetéssel és teljes ellátással felveszek. Cim a kiadóban. (f 1057)

KOMOLY izraelita nőt háztartásom vezetésére keresek. Cim a kiadóban. (f 1058)

JÓ CSALÁDBÓL való fiut tanulónak fizetéssel felveszek. Baráth képkeretező vállalat, Reg. Ferdinand No. 127. (3372)

ALLAMI liceumba III. és IV. osztályos magántanuló fiuk tanítását vállaló tanerőt keresek. Rajzolni tudók, zenéértők előnyben. Ajánlatokat igényekkel Keresztesi, Tasnád, jud. Salaj. (3582)

FIATAL festősegéd felvétetik. Léher sodronygyár, Regina Maria 19. (3393)

SZAKÁCSNŐT idősebb kis családhoz keresek. Állandó, nyugodt otthonra vágyok irjanak: Dr. Lupescu orvos, Turda. (3403)

HÁZMESTERI állást kap viz- és villanyszerezésben jártas, lehetőleg gyermektelen házaspár. Érdeklődni Berthelot 10., délután. (3312)

PERFEKT kötőnők és kötött áru konfekcióban gyakorolt nők felvétetnek. Special Tricotage. Str. Decebal 15. (3501)

JÓ fizetéssel tanulót felveszünk. Fémnyomó üzem. Cal. Victoriei 99. (3473)

KERESEK azonnalra fiatal, ügyes, elsőrendű mézeskalácsos segédet. Julius Mészáros, Andrei Muresan 22. Deva. (f 1066)

KÜLÖNFELEK

CZAGA LAJOS lakatos készít új tüzeti vasredőnyöket, napellenzőket, vállaj javításokat, valamint autógénhegesztéseket vidéken is jutányos árban. Cluj, Str. Dacia 7. (f 981)

LICEUMBA járó fiu, vagy leány teljes ellátást kaphat uri családnál, esetleg külön szobát. Cim a kiadóban. (3263)

DAVID OLGA ZONGORATANÁRNŐ tanítását újból megkezdte. Tanít a legújabb módszer szerint hallási gyakorlatokkal egybekötve. Gyakorolni is lehet. Regele Ferdinand 101. (3353)

GAZDAK FIGYELMÉBE! Csutkás tengeri és egyéb darabos takarmányok őrlését Goldstein malom, Lővőparton, újonnan berendezett gépeiről megkezdte. Állandó üzem. (3345)

VII. GIMNAZISTA leánytámít ellátásért. Ajánlatot „Perfekt román” jellegre a kiadóba. (3347)

ÜRÖKRE elgondoznék egy öreg urat vagy nőt, kinek egy kis pénze, vagy háza van. Levelet „Jobb család” jellegre a kiadóba. (3349)

JÓCSALÁDBÓL való intelligens vidéki leányt, aki ruhavarrást tanulna, teljes ellátással elvállalok. Leveleket „Komoly munka” jellegre a kiadóba kérek. (3350)

BARTALIS István uriszabó CLUJ, I. G. Duca 1., félreértések elkerülése végett szíves tudomására hozza t. ve-voinek, hogy nem azonos a Bucurseti Bartalis István uriszabóval. (3367)

BUCURESTIBEN levő SZABÓMŰHELYEMET Str. Buzesti 51. alá helyeztem át, ahol továbbra is olcsó árak mellett a legprecízebb munkával álljak a n. é. közönség rendelkezésére. Szíves pártfogást kér Bartalis István. (B 22)

VARGA gyorstalpalójában, Str. Iorga 23., divatos cipők 350 lejtől mérték után is nagy választékban. Javítás megvárható. Női talp 45, sarok 10, férfitalp 60, sarok 30 lej. (f 855)

HA A FEJE TETEJÉRE ALL, akkor sem utánozhatja a csodás amerikai rendszerű univerzális passzirozó teljesítményét, időt, pénzt, egészséget takarít. Legolcsóbb MOSKOVITS ÉS TÁRSANAL Cluj (főpostával szemben). Takarékosagra is. (f 906)

HÖLGYEK figyelmébe! Villanyondolálás lej 150, vízdololálás 20, külföldi anyaggal, vasdololálás 15. Manicür 15, fejmosás 15 lej. Székely fodrászat Reg. Ferdinand 19., udvarban. (f 983)

LACUL GHILCOS-i villa építéséhez társat keresek. Jövedelmező befektetés. Ajánlatot „50.000” jellegre kiadóba kérek. (3309)

RÓTH Piroska zongoratanítását eisején megkezdte. Ugyanott gyógyórú új filéstör zongora eladó. Regele Ferdinand 70. Klein. (f 479)

ISKOLASLÁNY fürdőszobás lakást, esetleg teljes ellátással (neolog izraelita) kaphat központban. Corches ucca 8, ajtó 1. (P 1153)

KÖZPONTBAN zongora gyakorlás naponként lehetséges. Ugyanott butorozott szoba kiadó fürdőszoba használati férfi részére. Női nyakabát eladó. Cim: Str. I. Maniu No. 6. Házfelügyelőnél. (f 1067)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

Ha bármily okból nem sikerült eddig villanydololása, keresse fel üzletemet. Állandó újdonságok. Villany és villany nélküli tartós ondololás, „Hő-sugár” géppel eddig még nem létezett sikerrel és garanciával. „Inocamin” hajfesték 15 árnyalattal ártalmatlan, csak Mussa cégnél kapható. P. Unirii 23. (f 1069)

LAKAST KERES

BELVÁROS közelében 2 szobás komfortos, földszintes lakást keresek nov. 1-re. Gratz, Reg. Ferdinand 59. (f 1061)

KÉNYELMES különbejáratú szobát keresek butorozva vagy üresen október elsejére „Magános férfi” jellegre a kiadóba. (f 1069)

KIADÓ LAKÁS

BUTOROZOTT SZOBA kertes villában (Regala 47.) 400-ért kiadó. (3396)

EGY-KÉT középsiskolai tanuló, vagy fiu, vagy leány teljes ellátást kaphat gondos felügyelet mellett. Német társalgás. Cim: ludolf Mosse Cluj, Calea Regele Ferdinand 8. (3419)

KÉT szoba mosdóval, újonnan festve, rendelőnek, irodának, szalonnak kiadó. Memoradului 6. (P 1127)

KIADÓ üres szoba fiatalember részére. Str. Londrei 21-a. (P 1109)

KIADÓ novemberre első emeleten 5, vagy 4 szobás komfortos lakás. Orvosi rendelőnek is megfelelő. Mihai Viteazul 39. sz., Háztulajdonosnál. (3405)

2 SZOBA, konyha, speiz azonnal kiadó. Cal. Traian 55. (3449)

BARÁTSÁGOS udvari szoba előszobával és kamrával, egy személynek kiadó. Str. Episcop Ivan 8-a. (3457)

KIADÓ Elisabeta-i utjtelepen 1 szoba, konyha és 1 szoba azonnalra. Str. Coroian 3. (3450)

1-2 SZERÉNYEBB igényű leány lakást kaphat, esetleg teljes ellátást. Ugyanott varrógép eladó olcsón. Măreşti 12. (3490)

BUTOROZOTT szoba kiadó fürdőszobával német családnál, esetleg iskolás leányok részére is teljes ellátással. Marechal Foch 68. (f 1070)

GYARHELYISÉG kiadó gránitkövözött uccában. Eladó stráfszekér, balizógép, hidmérleg, gőzkazán. Str. Cernău 36. Telefon: 10. (3090)

KIADÓ egy szoba, konyha. Piata Unirii 6. Értekezni Reg. Ferdinand 59. (3267)

KIADÓ 2 szoba, konyha, fürdő, előszoba, stb. Fericierei 14. (P 1136)

KIADÓ 1 szoba (alkovos) konyha, fürdőszoba. Iorga 21. (f 992)

1 SZOBA, konyhás lakás azonnal kiadó. Motilor 54. (f 1012)

KIADÓ októberre 2 szoba konyha, előszoba, fürdőszoba. Tudor Vladimirescu 17. (3440)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Ugyanott eladó plüss hencser és kombinált perzsa-bunda. Rosenberger. Reg. Maria 48. (3160)

URICSAIADNAL két hivatalnok vagy diáklány lakást és teljes ellátást kaphat. Értekezni: Electrovox üzlet. Str. Regina Maria 3. (3440)

„MUNKÁORSZÁG” — ÁLOMORSZÁG

(CLUJ.) A társadalom minden rendű és rangú rétegének van törvénye és jelszava. Az újságíró és szerkesztő-társadalom jelszava például ez: kéziratot leadni. És: törvény, törvény.

Az ember bemegy a szerkesztőségbe, hogy leadja a már megírt kéziratot, vagy pedig, hogy megírja. Igen bizony: írni kell. Hm... De mit. Nincs anyagom, — mondja az újságíró „pillanatnyi” indiszponáltságában. Erre elhatározza, hogy ír valamit „hasból”, vagy fantáziából — ebből legalább nem lesz sajtóper. Elvégre Wells, Verne, Jókai és még számtalan író, mind fantáziából írtak.

Igy voltam én is: írni kellett, de nem volt „pillanatnyilag” miről. Gondolkoztam, sópáncodtam, vajh miről írhatnék? Szemem véletlenül az íróasztalon heverő folyóíratra tévedt, amely éppen azon az oldalon volt nyitva, ahol a következő cím állott: „Korunk legnagyobb problémája a munkanélküliség”. Alcím: „Hogyan lehetne megoldani a század legégetőbb kérdését?”

— Szenzációs — gondolom magamban — majd megoldom én. — Megalapítom a munkanélküliek országát. Felépítek én olyan országot, hogy mindenki munkanélküli szeretne lenni. A legfontosabb adatom már megvan: 60 millió munkanélküli!

A munkanélküliek elhatározták, hogy világkongresszust tartanak. Rövidesen össze is ültek a megbi-zottak az afrikai Fokvárosban. A kongresszus — okulva a Népszö-vetségben — nem napolta el az ülést, még csak nem is tárgyaltak heteken, hónapokon keresztül, hanem egy nap alatt határoztak: megalapítják a munkanélküliek országát „Munkaország” néven, amelynek részére területet Afrika legsötétebb részében — ha nem kapnak meg szép szóval — erőszakkal „honfoglalnak”. A még apróbb részletek megtárgyalása után — itt már utánozva a diplomátákat — nagy lakomát csaptak a magukkal hozott hamubansült pogácsából. (Utóvégre egy munka nélkülinek többre nem telik.)

A foglalkozás nélküliek „diplomátái” hazaérve hazájukba, azonnal memorandumot adtak át kormányaiknak, kérve, járjanak közbe az érdekelt államoknál, hogy kaphassák meg az igényelt területet. Azért akarnak Afrikában letelepedni, mert ott már egyelőre bizonyítottan van: nincs szükség fűtő-anvagra.

Az érdekelt államok, csodák-csodája — ez izben először — szó nélkül belementek a területi engedménybe. (Megjegyzés: nem minden érdek nélkül, hiszen ilyen módon nagyon könnyen megszabadultak munkanélkülieiktől.)

A még megmaradt holmijaikat eladó emberek utnak indultak. Hát ilyet még nem látott a világ. Ez volt a történelem legnagyobb népvándorlása, amely azonban minden vérontástól mentes volt. Három hónap múlva egvűtt volt a világ összes munkanélkülije. Itt volt aztán igazán bábeli nyelvza-

var. Rövidesen azonban helyreállt a rend. A vezetők — minden nemzetiségből egy ember — programot adtak: közös nyelv tanulása, építkezés, egészen új szellem és kultúra létrehozása.

Rövid, de tömör program volt ez. Olyan, amely nem egyén, vagy párt, hanem a köz érdekeit szolgálta.

Az évek óta munkára éhező emberek lázas buzgalommal fogtak hozzá a terv keresztülviteihez. Rövid fél év alatt felépült a XX. század legideálisabb állama. Hat hónap múlva mindenki egy nyelven beszélt. Közös nyelv, közös akarat, közös szeretet. Ebben az országban nem volt faji és vallási gyűlölködés. Nem ismerték a fegyverkezési örületet, az elvi harcokat, fegyházat. Itt az igazi demokrácia uralkodott. Elfelejtették a technika modern vívmányait, a távolbalátást, a 400 kilométeres sebességgel száguldó repülőgépeket, messzehordó ágyukat és az összes

gépcsodákat, amelyekből nekik semmi hasznuk sem volt s melyek mellett éheztek. Itt mindenki dolgozott. Nem politizáltak, egy állammal sem tartottak fenn „összeköttetést”, így tehát nem juthattott érvényre a diplomácia ármánya és érdekcsoportok káros befolyása.

Visszatérés volt ez bizonyos tekintetben az ókorba, ahol a pénz fogalma is ismeretlenné vált. Szabadfoglalkozás és cserekereskedelem. Egy ország, ahol nem dühöngött a bürokrácia, ahol az embernek szabad akaratja és vallása volt és itt megvalósult az emberiség legutópisztikusabb álma — a béke.

Most, miután visszaestem a hideg valóságba, azt gondolom, hogy ez a riport több, mint „has” és több, mint fantázia. Mert ugyebár nb. olvasó, hirtelen mindnyájan munkanélküliek lennénk...

(M. Gy.)

Amikor vidám karnevál keretében akasztják fel az elítéltet

Gramofon, rádiózen, tánc, sörpatakok és szerpentin-csalával egybekötött szépségverseny a vesztőhelyen

(NEWYORK.) Hol is történhetne meg, ha nem Amerikában, az USA-ban, ahol a különlegességek és rekordok után úgy szaladnak az emberek, mint a pénz után, pedig az tudvalevő, hogy oly nagyon, mint a yankee, talán senki sem szereti a pénzt és el sem lehetne hinni, ha nem komoly amerikai napilapok írnanak az esetről, ami feloleli a tragédia és a komikum összes elemeit.

GYILKOSSÁG, AMIT NEM LEHETETT BIZONYÍTANI

A wildwest-regények nyomán már tuiontul híressé vált Kentucky államban fekszik Owensboro városka, ahol egy reggel meggyilkolva találták a hetvenéves Mrs. Edwardsot és a nyomozás szálai egy Rainey Bethea nevű, 22 éves néger fiatalember felé irányították a hatságok figyelmét. Csakhamar elfogták a szerencsétlent és pár határozott bizonyíték arra nézve, hogy tényleg ő ölte volna meg az öregasszonyt, nem volt, kötél általi halálra ítélték.

AMIKOR A SHERIFF MINDENT ELKÖVET, HOGY A VADLOTTAT FELMENTSEK

Owensboro sheriffje, a tiszteletreméltó Florence Thompson asszony, négy gyermek anyja, tekintettel arra, hogy az ítéletet rendszeren a sheriff hajtja végre, heteken keresztül kétségbeesett harcot folytatott a hatóságokkal, de sikertelenül, mert az esküdt-szék beigazoítanak vette a gyilkosság tényét és nem volt hajlandó a kegyelmi kérvényt a kormányzóhoz felterjeszteni. Itt természetesen az USA népének négergyűlölete is igen erősen közrejátszott és így Thompson asszony akarva, nem akarva, kénytelen volt beletnyugodni, hogy a kis város határában akasztás lesz; amelynek ő lesz a végrehajtója.

NAGYARÁNYU ELŐKÉSZÜLETEK

Akasztás, amióta Lynch bíró módszere a cowboyok és rowdyk nagy bánatára és a rayltroubierek (vasutrablók) és stakemanek (sivatagi rablók) örömeire kiment a divatból, ritkán akad és ha akad, akkor az rendszeren nagy szenzációt jelent.

Owensboro lelki nyugalmát is megzavarta a nagy esemény és így történt, hogy minden intézkedést megtettek arra, hogy a nagy nap jelentőségét külsőségekben is ki-domborítsák. Az akasztófát a város határában egy mezőn állították fel és annak rendje és módja szerint kihirdették a kivégzés óráját. Thompson asszony is megfélelő lelki vigasztalásban részesült barátai részéről, mert attól való félelmében, hogy neki kell esetleg akasztania, nem volt se éjjele, se nappala. A város és a környék lakossága is felkészült az eseményre. Weekend-házak százait állították fel a bitófa körül és már két nappal a kivégzés előtt népvándorlás indult ki a mezőre.

A lapok közlése szerint kisebb bucsujáró helynek is megfelelt a terület a maga több ezer számú nézőjével. Két napig valósággal kihalt a kis város, mert minden számottevő polgára kint volt, ott tanyázott éjjel-nappal és vidám rádió, meg gramofonzene mellett várta megfelelő táncolás és vigaság közben a nagy pillanatot. Alkoholról, — bár az erősebb szeszitalok élvezetét a sheriff eltiltotta — mégis gondoskodott néhány alkalmi korcsmai vállalkozó, a sörös hordók százait gurítva a mezőre.

SZIMBOLIKUS LINCSELES ÉS JAZZ ZENE

A városi hatóságok is gondoskodtak a közönség szórakoztatásáról. Időnként jelentések jöttek

arról, hogy az elítélt mit csinál a börtömházban. Amikor felolvasták az utolsó vacsora menüjét, igen nagy sikert arattak vele. A menü a következő volt: Sült tyúk disznóhús, fagylalt, dinnye és három darab citromos kalács. Az elítélt volt az egyetlen, aki whiskyt is ihatott szódával. A kivégzés órája végre elérkezett.

Thompson asszony, aki képtelen volt az ítélet végrehajtására, átadta tisztét Dick Hash kiszolgált rendőrnek, aki alkalmas segítő után nézett. Ilyen számtalan akadt, de végre is Phil Hanna, egy tehetsős farmer nyerte el a pálmát, miután jelentkezését nagyobb jótékonyági célokra adományozott önzéssel támasztotta alá. Mindenki izgatott volt s ahogy a lapok közlik, egvedül a kivégzendő Bethea volt hidegvérű. Az akasztás nagyon jól sikerült. Hash és Hanna értették a módiát.

A közönség: gyermekek, asszonyok és férfiak — miafatta a néger fejét a hurokba dugták — zeneszó mellett követek dobáltak feléje és jazz muzsika mellett níggergyalázó verseket énekeltek. Este azután nagy szerpentinscena volt és megtartották Owensboro szépségkirálynőjének megválasztását. Mindenki vidám volt, csak Thompson asszony idegeit viselte meg annyira a dolog, hogy ágyba kellett fektetni és csak a halott Bethea hallgatott...

Ez történt az Ur 1936-ik esztendőjében, az emberi művelődés igen nagy dicsőségére...

Közeledik szeptember és az ardeali magyar színházak erősen készülődnek az új idényre. Városunkban valószínűleg csak szeptember második felében veszi kezdetét az új szezon, de vidéken már jóval előbb. Clujon hír szerint a Csongor és Tünde előadásával kezd meg az új szezon s ugyan-csak klasszikus darabokkal készül megnyitni tárgumuresi szezonját Réthely Ödön, az ujdonsült szingagató.

A cluji szintársulat új összetétele még nem ismeretes. De tény, hogy Ihász Aladár eiszerződött Debrecenbe főrendezőnek, Balázs Samu pedig csak szereplésekre nyert lekötést és ugyancsak Magyarországra orientálódik.

Budapesten szintén erősen készülnek az új idényre. A két nagy Roboz Imre—Ben Blumenthal, illetve Bárdos Arthur igazgatása alatt álló színház-tröszt messze-menő tervek megvalósítására készül. Szó van arról is, hogy a városunkban jól ismert Szücs László egy új 800 személyes operett-színházat létesít a magyar fővárosban.

Az ardeali szerzőket Szántó György (Sátoros király, Nemzeti Színház), Indig Ottó (Aranybánya, Belvárosi Színház), Károly Sándor aradi újságíró (Gyergyói emlék, Belvárosi Színház), Jacobi Edith, volt cluji újságíró (A komisz kölyök, Belvárosi Színház), a félig-meddig ardealinak tekinthető Hunyadi Sándor új vigszínházi darabjával és még mások fogják képviselni.

„Klotild névnapjára ajándék küldendő!”

Csiki Pál, a felsőkereskedelmi iskola negyedik osztályának leg-nemesebb szívi tanulója, kivörösödött arccal olvasta a szerelmeslevél zárószavait:

— Remegő féltéssel és aggódó lázzal szeretlek! — írta a fiatal özvegyasszony — és kériek Palkó, szeress te is engem, mint ahogy én téged, örökre!

Csiki megtörülte homlokát s úgy érezte, a levél ujjait égeti, olyan forróak a belőle áradó szavak. Leült egy székre és lehunyta a szemét. A következő pillanatban már ott állott előtte az asszony. Szerelmesen hozzásimult és belecsókolt a fiú dus, fekete hajába. Csiki a nő karcsu alakja után nyult, de levegőben kalimpáló kezze csak az előjegyzési naptárt érte el, amely a földre esett. Pál a koppanásra kinyitotta szemét s meglátva a naptár gyűrött lapjait, elsápadt. A kalendáriumról — június harmadika alatt — a következő, ceruzával írt előjegyzést olvasta: „Klotild névnapjára ajándék küldendő”.

És ezt névnapja előtt 24 órával véletlenül kell felfedeznem? — kérdezte önmagától. De hogy is nem említett Klotild semmit tegnap? Hisz lévén pünkösdi másodnapi, egész nap együtt sétáltunk a Házsongárdban!... Igaz, hogy folyton azt énekelte: „Vártalak a keresztutnál pünkösdi rózsával!” Meg aztán elárulta, hogy ez a kedvenc nótája és legkedvesebb virága a pünkösdi rózsa. De nekem még sem jutott eszembe a névnapja...

Nagyon sóhajtott, mert tudatában volt annak, hogy egyetlen leje sincs. Le és fel járt a szobában. Egyszerre csak megakadt a szemé lakó, és osztálytársa asztalon fekvő aranyóráján. Kezébe vette, nézegette, majd meglóbázta a tenyerén.

— Nehéz óra — jegyezte meg kettős értelmű szellemességgel s a szíve hangosabban ketyegett, mint a kezében levő időmérték.

— Ugy sem viseli... Hátha nem is tudná meg? Becsapom a „zaci-ba”, azonnal sügönyözköz haza pénzért és holnap már ki is válthatom. Ha azonban észrevenné, megmondom, hogy Klotildnak névnapja van és azonnal ajándékot kellett küldjek. Meg aztán Turi is lehet még ilyen szerelmes, mint én...

Ilyen elmélkedés után zsebre vágta az órát és a zálogházba rohant. Ezer lejt kapott rá, levonva a kamatot. Négyezerlejtért egy gyönyörű kristályvázát vásárolt, amelybe pünkösdi rózsa került. Névnapjára néhány jókívánságot kifejező szót írt idegesen és megadta a virágüzletben az asszony címét. Innen — a zálogcédulát ujjai között szorongatva — a postára rohant. Sürgönyt adott fel nyugdíjból élő, özvegy édesanyjának. Ezer lejt kért. Egész nap nem ment haza, hanem összecsavarogta a várost. Amikor pedig kollégájához hasonló alakot látott, összerement. Éppen az aranyóra sárgállott előtte, amikor beleütközött valakibe.

— Szervusz Pali! — üdvözölte őt Turi Péter, az óratulajdonos lakótárs. Hol voltál egész nap, hogy még az ebédnél sem láttalak?

Csiki Pál a szemébe nézett és szólni akart, hogy ne haragudjék,

mert holnap érkezik pénze és kiváltja az órát. Nagyon szerelmes és Klotild névnapjára ajándék kellett. De hátha Turi még semmit sem tud? Miért mondja el? Butaság fegyvert adni a kezébe, amit folyton reám süttögethet majd. Egy szót sem szólt, de nem mert tovább Turi szemébe nézni. Valamit dadogott, hogy egy földije van itt, azzal töltötte el egész nap az időt és most ott is hagyta Turit és a zálogház felé vette útját.

— Mégis szólni kellett volna Turinak! — gondolta. Olyan szürkén fényltek a szemei, hátha minden tud és azt hiszi, elloptam az óráját. De ugyan loptam én?

Töprengése közben a zálogházhoz ért. Villámgyorsan átfutott agyán, hogy az óra kiváltási összegéhez, az ezer lejhez, a virág-vázára költött négyszáz lejtől kívül szükséges még száz lejt, ami szükséges pünkösdi rózsa, táviratra és zálogházi kamatra ment el.

Belépett a zálogházba. Elővette iskolai igazolványát és a becsüshöz fordult:

— Drága jó uram — mondotta szinte könyörgő hangon — én egy szegény kereskedelmista vagyok, néhány héttel az érettségi előtt. Nagyon kellemetlen helyzetbe kerültem. Kölcsönözzön nekem ötszáz lejt, illetve ötszáz lejt ellenében adja ki a délelőtti ezer lejtbe betett aranyórát. A hiányzó félezer lejt holnap meghozom, de addig is itthagynom a karnétom.

Csiki alig mondta ki e szavakat, komor férfi tette vállára kezét:

— Államrendőrségi detektív vagyok, kérem kövessen!

Csiki Pál előtt elsötétült a vi-

lág és megindult a detektívvel.

A rendőrségen a bűnügyi osztály vezetője vette fel a jegyzőkönyvet, amelyet azonban „ad acta” tett. Ő is volt egyszer szerelmes diák.

Turi, a „jó kolléga”, bár najnálkozását fejezte ki az ügyben és kijelentette, ha tudta volna a dolgot, nem fordul a rendőrséghez, mégis gondoskodott arról, hogy az eset az iskola igazgatóságának tudomására jusson. Másnap már rendkívüli tanári konferenciát hívtak össze, amely a megtévedt diák kicsapása mellett döntött.

A szigorú fiatározatról az egész város beszélt és úgy nem csoda, ha özvegy Gyertyánffy Dénesné, Mikó Klotildnak is tudomására jutott.

Csiki — kicsapási napjának éjszakáján — összetoborzott muzsikussal ment Klotild háza felé. Az uton azonban összetalálkozott vele. Azonnal felismerte. Csak azt a szöke, nyurga férfit nem látta még soha, akit Klotild legujabb szerelmének tartott. A nő — mivel későn vette észre Csiki közeledő alakját — alig maradt ideje, hogy körmeit partnere karjába vesse.

— Menjünk át Róbertkém a tul-só oldalra. Olyan kellemetlen itt! — S ezt ugy mondta, hogy Csiki is meghallhassa.

Kikerülték a „tolvajt”, akit reggel már nem kapott meg az ezer lejt „anyai segítséggel” a pénzespostás. Pedig Csiki teljes neve és pontos lakcíme aznap még az újságokban is benne volt.

„Pünkösdi rózsa” címmel, az öngyilkosok rovatában...

Rajnay Tibor.

„CRÈME VEGETALE VITAMINISÉE Dr. BERNER”

a legjobb arcápoló creme. Garantiáltan
gigant és gyógyyszermentes.

„SAVON VEGETALE Dr. BERNER”

a legfinomabb neutrális arcápoló
SZAPPAN.

Használja ezen készítményeket, arca üde, bársonyos és fiatalos lesz! Cre me bevezetési ára Lei 60. — Szappan bevezetési ára Lei 16. Minden gyógy szertárban, drogueriában és illatszertárban kaphatók. Megrendelhető az „Agentia Bellissima”, Targum ures útján is.

Beszélgetés a legfiatalabb románai cigányprimással

(CLUJ.) Kosta Jóska irigylésre méltó gyerek a helybeli cigányraj-kók között. Jelen pillanatban — talán az egész országrészben ő a legfiatalabb cigányprimás. Esténként az egyik kiskorcsmában muzsikál a „bandájával”, amely kívül még egy tagból, a kontrából áll s ezt a tisztelet is éppen a Jóska apja tölti be nagy atyai büszkeséggel.

Véletlenül vetődtem be vacsorázni a kiskorcsmába. Ott ismerkedtem meg a 10 éves primással. Az asztalomhoz jött s minden tiltakozásom ellenére játszani kezdett.

— Nincs most kedvem zenét hallgatni... — intettem le a kis primást.

— Ne legyen már olyan somoru azs ur... hadd huzzsam el a nótáját, garantálom, mindjárt megjön a kedve...

Miközben beszél, szögletes arcából, mint két fekete gyémánt, csilloglik ki a szeme. Választ sem várva, állá alá szorítja a hegedü-

jét és már huzza is. Egy-két „falcs tól” eltekintve, a gyerek elég jól játszik. Igaz, hogy nallottunk már jobb játékot is. Hegedűje előírás szerint, mint az öreg cigányoké, ütött-kopott.

A jóból is megárt a sok. Az első nóta után beszélgetni kezdek az „apró primással.”

— Mióta játszol „lokálban?”

— Már régen. Nem is tudom már, hány hét telt el azóta.

— Kereset van-e elég?

— Azs a baj, hogy keveset keresünk. Tegnap is azs egész „banda” — közben az apjára mutat — csak 60 lejt keresett. Hiába, nincsen ma már „raj”.

Sajnálják azs emberek már a cigánytól a pizst...

— Szóval gyengén megy a bolt. És mi a terved a jövőre vonatkozólag?

— Szeretnék elmenni Bucures-tibe.

— Elvesznél abban a nagy városban.

— Én? Hogy tetszik azst gondolni? Nem olyan csigány vagyok én. Elmenyek én gyalog a hegedümmel, nem kell engem féltetni.

megélek még a jég hátán is.

Közben Jóska hirtelen véget

Hajsza

A BRAZILIAI GYÉMÁNT- MEZŐKÖN

Írta: MÁCNÁSY TIVADAR

A „Jócskák” eredeti regénye.
(Utánnyomda illusz.)

35.

Marietta felsikoltott és Francois meglátta a magas férfit...

Eleresztette a leányt, ki az ajtóig hátrált és onnan nézte, hogy küzd egymással, hogy fojtogatja egymást a faziendero és támadója.

Francois letépte ellenfeléről a köpenyt és a kendőt akarta lerántani róla, de csak az ingét ragadhatta meg bal vállá felett és azt huzta le derékig.

A támadó meztelen mellére világitott a lámpa fénye. A szív alatt furcsa, hosszú nyíl mozgott az izmokon, tetovált nyíl a nyolcadik és kilencedik borda között.

Ebben a pillanatban megvillant a tör és tompa ütéssel vágódott a faziendero nyakába. A vér noszsu sugarban ivelt ki a sebből a gyilok kirántásakor és Francois elterült a földön.

Marietta eltakarta szemét kezével és mire kinyitotta, már eltűnt az álarcos, csak a faziendero vonaglott a földön érthetetlen szavakat nyögve maga elé.

Az udvar felől kiáltás hangzott fel, elnyújtott, vad és embertelen és rőt fény szökött az éj sötétje helyébe.

A folyosón futó léptek zaja közeledett.

— Sennorita, sennorita — lihegte Napoleon — gyorsan, gyorsan, a négerek fellázdak, a fazienda ég!...

— Apám! — sikoltott a leány.

— Sennor Duval már eiment.

— El?

(Folytatjuk).

szakit a beszélgetésnek. Véletlenül valaki az asztalomhoz köszön s a gyerek megtudja, hogy ujságíró vagyok. Feladom az ujjab kérdést, azonban eredménytelenül.

— Ne is tessék kérdezsni, ugy se válaszolok. Nem akarok én azs ujságba kerülni. Nem csigánynak való azs.

Vigasztalom a gyereket. Nem is olyan szegény ilyesmiért ujságba kerülni. Az apja is előveszi rábeszélőkéességét. A gyerek hajthatatlan. Harapófogóval sem lehet már belőle többé egyetlen szót se kicsikarni.

Látva, hogy az interju befejezés nyert, veszem a kabátomat és fizetek. Jóska, mint egy verbel cigányhoz illik, azonnal az asztal köré somfordál, stimmelni kezdi a hegedűjét és a legnagyobb eleganciával sülyeszi a zsebébe a feléje nyújtott pénzdarabot. Már majdnem az ajtónál vagyok, mikor a kis primás utánam kiált:

— Igazsán ne tessék kiírni azs ujságba. De igazsán...

Hát nem irom ki...

(—i—s.)

CENZURAT